

อภินิหารบาดาลนคร

เรื่อง สรรค์นธ์ จิรบรรวิสุทธิ์
ภาพ เบญจมาศ คำบุญมี

วรรณกรรมเยาวชนพื้นบ้าน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อภินิหารบาดาลนคร

เรื่อง สรรตน์ จิรบวรวิสุทธิ
ภาพประกอบ เบญจมาศ คำบุญมี

ผู้เชี่ยวชาญที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ศ.ดร.ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน ผศ.วิณา วีสะเพ็ญ

คณะกรรมการอำนวยการ

นางทัศนัย วงศ์พิเศษกุล นางสาวเจียดฉัตรโฉม ปรีพจน์พจนพิสุทธิ
นายวิวัฒน์ชัย วินิจจะกุล นางสาวนันทนา เจริญภักดี

คณะกรรมการต้นฉบับ

รศ.สุกัญญา สุจนายา ผศ.ดร.ชลภััสส์ วงษ์ประเสริฐ
นายเรืองศักดิ์ ปิ่นประทีป นายณัฐพร ศรีมุกด์
พิสุน์อักษร นันทันต์ถ์ จิตประภัสสร อารีณะ วีระวัฒน์

อภินิหารบาดาลนคร

เรื่อง สวรรค์ จิรวารวิสุทธิ ภาพประกอบ เบญจมาศ คำบุญมี

เหมาะสำหรับเด็กและเยาวชนอายุ 9 ปี ขึ้นไป

พิมพ์ครั้งที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551

จำนวนพิมพ์ 3,000 เล่ม ราคา 125 บาท

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ 978-974-287-789-7

เจ้าของโครงการและดำเนินการจัดพิมพ์

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้

สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ส่วนบริการ อาคารเซ็นทรัลเวิลด์ ชั้น 8 Dazzle Zone

โทรศัพท์ 0-2257-4300 โทรสาร ต่อ 125

ส่วนสำนักงาน 999/9 อาคารสำนักงานเซ็นทรัลเวิลด์ ชั้น 17 ถนนพระราม 1

โทรศัพท์ 0-2264-5963-65 โทรสาร 0-2264-5966 www.tkpark.or.th

ดำเนินการจัดทำต้นฉบับ

มูลนิธิหนังสือเพื่อเด็ก โทรศัพท์ 0-2805-0202 โทรสาร 0-2805-1308

www.thaibby.in.th

ออกแบบรูปเล่ม จัดพิมพ์ และจัดจำหน่าย

บริษัท แพลน ฟอว์ คิดส์ จำกัด

1/999 ถนนกำแพงเพชร 6 (โลคัลโรด) แขวงสีกัน เขตดอนเมือง

กรุงเทพมหานคร 10210 โทรศัพท์ 0-2575-2828 โทรสาร 0-2575-2558

www.planforkids.com

คำนำ

ในการจัดตั้งอุทยานการเรียนรู้ภูมิภาคต้นแบบแต่ละภาคนั้น สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (TK Park) ได้มีการเตรียมการคู่ขนานกันไปทั้งด้านกายภาพและเนื้อหาสาระ กล่าวคือในระหว่างที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำลังปรับปรุงหรือก่อสร้างอาคารสถานที่สำหรับห้องสมุดมีชีวิตในรูปแบบอุทยานการเรียนรู้ สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ก็ประชุมหารือกับบุคลากรในห้องถิ่นและร่วมกันคัดเลือกหนังสือ ดนตรี และกิจกรรมต่างๆ ไปพร้อมกัน เพื่อเตรียมการด้านหนังสือและสื่อต่างๆ ซึ่งถือเสมือนเป็นจิตวิญญาณของห้องสมุด

โครงการนิทานพื้นบ้าน เป็นส่วนหนึ่งของการเตรียมการทางด้านเนื้อหาสาระ ด้วยเล็งเห็นว่าเรื่องเล่าในแต่ละชุมชน มีทั้งสาระ ความสนุกสนาน และจินตนาการ สืบทอดกันมาจากภูมิปัญญาท้องถิ่นอันล้ำลึก มีความหมายต่อการเชื่อมโยงวิถีชีวิต วัฒนธรรม และการดำรงอยู่ร่วมกันระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และมนุษย์กับธรรมชาติ แม้จะเป็นเรื่องเล่าเฉพาะกลุ่มชนในพื้นที่ แต่สาระที่แฝงอยู่ในเนื้อหาเรื่องราวของนิทานนั้นคือคติสอนใจ ซึ่งเป็นความรู้สากลที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทุกหนแห่ง

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ จึงมอบให้มูลนิธิหนังสือเพื่อเด็ก เป็นผู้ดำเนินการประสานงานกับปราชญ์ชาวบ้าน นักวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมกันคัดเลือกนิทานเรื่องเล่าพื้นบ้านที่มีคุณค่า มีอิทธิพลต่อความคิดและจินตนาการของเยาวชนในทางสร้างสรรค์ นำมาเรียบเรียงและจัดทำภาพวาดประกอบขึ้นใหม่ เพื่อจัดพิมพ์เป็นหนังสือที่มุ่งเสริมสร้างจินตนาการให้อ่านง่ายและเพลิดเพลิน โดยหวังว่าจะเป็นสื่อจูงใจให้เด็กและเยาวชนทั่วไปสนใจและรักการอ่านมากยิ่งขึ้น ทั้งยังสามารถนำไปประกอบการเล่านิทานในครอบครัว โรงเรียน และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เป็นการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า นอกเหนือจากบทบาทในฐานะผู้จุดประกายแนวคิดห้องสมุดมีชีวิตในประเทศไทย ให้เป็นพื้นที่แสวงหาความรู้ในบรรยากาศการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และทันสมัยแล้ว สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ยังจะได้ทำหน้าที่ปลูกฝังและส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแก่เด็กและเยาวชน บนพื้นฐานของความเคารพและภาคภูมิใจในภูมิปัญญาของแต่ละท้องถิ่น เสริมสร้างการยอมรับความแตกต่างหลากหลายและใช้สติปัญญาแก้ไขปัญหา อันจะนำไปสู่สังคมสันติสมานฉันท์ในที่สุด

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้

สารบัญ

◆ เพื่อนใหม่	7
◆ แม่ขาวจัน	19
◆ ลองดี	35
◆ ประจันหน้า	47
◆ บาดาลนคร	59
◆ ประทีปแห่งศรัทธา	73

เพื่อนใหม่

พยับเมฆสีเทาแก่กำลังเคลื่อนเข้าปกคลุม ฟ้าแลบแปลบปลาบเป็น
สีเงินยวง อากาศรอบตัวชื้นเหนียวและเย็นลงเรื่อยๆ แสงสว่างเหลือน้อยเต็มที
โลกสนธยาถูกปกคลุมด้วยอำนาจที่มองไม่เห็น

ใต้ลำน้ำโขงเย็นเยียบเงียบสงบ

เวลาช่างเนิ่นนานนัก ภายในสถานที่คุมขังอันคับแคบ เยียบร้าง มันไม่
ต่างจากขุมนรกอันโหดร้าย

ร่างหนึ่งซุกกายนิ่งสนิทเป็นเงาเลื่อมๆ อยู่ชอกหลีบคูก ไม่คิดขยับ
เขยื้อนกาย รอคอยเวลาที่พันธนาการจะถูกถอดถอน

แหวดจายประกายสีแดงฉานด้วยเพลิงแค้นแน่นรุ่มสุ่มอก จ้องเขม็ง
ไปยังขีดหินหลืบถ้ำที่แข่งกระด้าง ร่างที่สงบงันค่อยชันคอขึ้นมาราวกับสัมผัส
ถึงความเปลี่ยนแปลง

มนตราที่ 'เจ้าปู่' คุมขังอ่อนแรงเต็มที่ใกล้เสื่อมคลาย

เขายืนดียิ่ง ไม่นานจะได้รับอิสรภาพ...

เมื่ออิสรภาพมาถึง สิ่งแรกที่จะทำคือ...แก้แค้น...

แน่นอน...เช่นฆ่าศัตรูให้พินาศสิ้น!

ไม่ลืม...ไม่ลืมหรอก...ข้าไม่ลืมแค่นี้เด็ดขาด

ความพยายามทหาฆาตคัณฑ์ฝึงใจมาเนิ่นนาน ควรได้รับการชดใช้อย่าง
สาสมให้คุ้มค่ากับรอยแค้นที่ฝึงจิตฝึงใจ

ความสูญเสีย ความโดดเดี่ยววังเวงเช่นนี้ ความคับแค้นสุ่มใจเนิ่นนาน
เช่นนี้

ข้าไม่มีวันลืม...

พอคิดได้ค่อยสงบใจ...รอคอย...ชุกเศียรลง หลับตา และรอเวลา

เวลาเคลื่อนผ่านอีกชั่วขณะ สั้นยาวเท่าไรไม่รู้

บริม!

พื้นหินทั้งสี่มุมรอบนาคาธาระเบิดขึ้น ลำแสงสีเงินยวงเจิดจ้านับร้อยๆ
สายพวยพุ่งขึ้นจากพื้นล่างสว่างแวบแสบนัยน์ตา

เม็ดฝนขนาดใหญ่สาดซัดหนักอึ้ง ไม่ต่างจากเม็ดกรวด ท้องฟ้าวิปริต
สายลมยังไม่ขาดสาย เสียงหัวเราะกระหึ่มก็ดังแทรกขึ้นมากองพื้นน้ำ

ประกายสีแดงสว่างจ้าขึ้นมาวูบหนึ่ง ครานั้นมีเสียงดังเลื่อนลั่น

ครี๊ด...

โหนดหินที่เคยปิดปากถ้ำนานนับกับกัลป์ล้วนหายวับ หลงเหลือเพียง
ร่างหนึ่งเดียวที่เคยถูกคุมขัง ค่อยๆ ยันกายยึดตัวเต็มร่าง เเงหน้าตะโกนก้อง
สุดกำลัง

ฮา...ฮา...ฮา...

กู่ร้องด้วยใจสุดแสนปรีดา ความคับแค้น เจ็บปวดถูกถ่ายทอดออกมา
พร้อมกับเสียงนี้

และแล้ว...แผนการชำระแค้นถูกเริ่มนับหนึ่ง...สอง...จนกว่าจะถึงวัน
พิณาศแห่งมัน!

13 คำ เดือน 11

กำพร้าถลาขึ้นจากเสื่อกกที่ปูลาดบนพื้นปูนซีเมนต์ที่ขีดเรียบจนเงาวับ กุมคอเสื้อตัวเองไว้แน่นราวกับจะปลอบขวัญไม่ให้หนีหาย พลังสุดท้ายใจลึกๆ เหนืออากาศชุ่มตัว

“ฝันอย่างนี้อีกแล้ว”

เขาฝันว่าถูกกกองทัฟงไล่ล่าแบบนี้ติด ๆ กันมาเป็นสิบ ๆ ครั้งแล้ว

มองดูนาฬิกาพรายน้ำ บอกเวลาตีสามครึ่ง

“ทุกทีเลย ฝันที่ไรสะดุ้งตื่นช่วงนี้ทุกครั้ง...”

คนฝันร้ายคิดในใจ จะเป็นการบังเอิญหรือไม่ก็ตาม...ยามสะดุ้งตื่นจากฝัน มักจะอยู่ในช่วงเวลาตีสามถึงตีสี่เป็นประจำ

กำพร้ายกมือลูบหน้าผากคล้ายจะพยายามลบความจำเกี่ยวกับฝันร้าย เมื่อครู่ทิ้ง

“หายว่องเลยเรา” เจ้าตัวยังคงบ่นอุบอิบ

เขาเคยได้ยินคนเฒ่าคนแก่ทำนายว่าฝันเห็นงูเลื้อยมารัดพันกายจะได้พบเนื้อคู่

แต่...เลื้อยมาทั้งกองทัพ เหมือนตามมาเช่นฆาราวีอย่างนี้ ดีร้าย ประการไหน

แสงจันทร์ส่องภาพเขียนที่ผนังให้อยู่ในเงาสลัว กำพร้าเดินเข้าไปจนชิด ผนังโบสถ์ จึงได้เห็นว่าจิตรกรรมฝาผนังนั้นวาดเป็นภาพภuritทัตขาดก

พญานาคภuritทัต มีพระนามเดิมว่า ทัตตกุมาร เป็นราชโอรสของพญานาค ชื่อท้าวขจรรัฐ ผู้ครองนครพิภพกับพระนางสมุททชา ธิดาของพระเจ้าพาราณสี ซึ่งถือกำเนิดจากพระมารดาที่เป็นนาค

พระภuritทัตมีพี่น้องร่วมสายโลหิตสี่พระองค์คือ สุทัสสนกุมาร ทัตตกุมาร สุโภคะ และอัจจะมุขี

ครั้งหนึ่ง ท้าววิรูปักษ์เสด็จไปสวรรคตขึ้นดาวดึงส์ ทัดตฤมารได้โดยเสด็จด้วย และได้แก้ปัญหาต่อเบื้องพระพักตร์ของพระอินทร์จนเป็นที่พอพระทัย จึงพระราชทานนามให้ว่า ภูริทัต แปลว่าผู้มีปรีชาญาณกว้างขวางเหมือนพื้นปฐพี

ต่อมา พระภูริทัตมีความประสงค์จะไปเกิดบนสรวงสวรรค์จึงทูลลาพระมารดาไปรักษาอุโบสถศีลอยู่ใต้ต้นไทร ริมฝั่งแม่น้ำมุนาตลอดวันตลอดคืน ต่อมา มีพรานป่าสองพ่อลูกไปพบเข้า แล้วนำความไปบอกพราหมณ์ ผู้มีมนตร์ปราบงูได้ เพื่อหวังค่าตอบแทน...

เรื่องราวขาดช่วงลงที่ตรงนี้!

ภาพเขียนที่เหลือถูกน้ำฝนชะล้างรางเลื่อน บางส่วนก็หลุดลอกเผยให้เห็นเนื้อปูนสีขาวหม่น

เขายังจำความรู้สึกขณะที่ย่างก้าวเข้ามายังวัดแห่งนี้ได้ดี...

กระแสความเย็นใจแผ่ซ่านมาในอากาศ กำพรักกำซาบความรู้สึกนั้นดิ่ง ลึกลงหัวอก ปิดแผ่จับหัวใจ

สายตามองเห็นจิวรเหลือองๆ มาพร้อมกับพระภิกษุรูปหนึ่งอยู่ในวัยราวหกสิบ ร่างกายแข็งแรง ใบหน้าเปี่ยมราศี กิริยาสำรวมงดงาม รอยยิ้มเมตตา ผุดพราย

ญาติโยมถวายเครื่องไทยธรรม แล้วหลวงพ่อก็ดวงให้พร น้ำเสียงเบา นุ่ม หลังไหลคล้ายกระแสน้ำจำเริญ หลวงพ่อมองอย่างปราณี พุดจาหักทายตามสมควร จากนั้นญาติโยมก็กราบลา ถอยกลับ

เขาคลานเข้าเข้าไปขออนุญาตหลวงพ่ोज้าอวาสอาศัยหลับนอนที่วัดนี้ หากออกพรรษาเมื่อไรก็จะรีบเดินทางกลับมหาสารคามทันที

ท่านยิ้มไม่ว่าอะไร บอกให้มานอนที่นี่

โบสถ์เก่าหลังนี้พอคุ่มลมคุ่มฝนเป็นที่พักพิงได้ชั่วคราว

กำพรัารู้สึกเหมือนหัวใจยังค้างคา อยากพุดจากับท่านโดยเฉพาะ ทั้งที่ไม่รู้จะพุดเรื่องอะไร ขบปัญหาคาใจไม่ออก ลึกลงไปคล้ายจะบอก...

มีโอกาสพบท่านนับเป็นบุญหนักหนา จะกลับไปเพียงแค่ว่าเที่ยวเสร็จ
สิ้น มันก็น่าเสียดาย

หนองคายเป็นจังหวัดในภาคอีสานตอนบน

ชื่อจังหวัดมาจากชื่อของหนองน้ำใหญ่ที่อยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัด
ตัวเมืองตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำโขง ตรงข้ามกับท่าเดื่อของฝั่งลาว

ทุกๆปีในช่วงเทศกาลออกพรรษา เวลาโพล้เพล้หลังพระอาทิตย์ตกดิน
จะเกิดปรากฏการณ์บังไฟพญานาค คือมีลูกไฟพุ่งขึ้นจากแม่น้ำโขงคล้ายคนจุด
พลุ ประชาชนและนักท่องเที่ยวจะแห่แห่นรอชมปรากฏการณ์นี้กันอย่างเนือง
แน่น

เขารู้สึกเหมือนมีบางสิ่งดึงดูดให้เขามาที่นี่... มาเพื่อทำหน้าที่บางอย่าง

กำพร้ากราบพระประธานด้วยท่าเบญจางคประดิษฐ์ จากนั้นจึงนั่งขัด
สมาธิ จิตเค้นคิดเหตุแห่งความฝันร้ายซ้ำซากของตนคนเดียวอย่างเงิบๆ ถอน
ลมหายใจยาว

สายตาจับจ้องแนบนิ่งไปยังพระพุทธรูปปูนองค์ขาว

รอยยิ้มยิ้มละมุนบนพระพักตร์แห่งพระปฏิมากรศิลปะล้านช้าง ช่วย
ให้หัวใจสงบลง ความร้อนรุ่มคลายจาง

เขายิ้มให้กับรูปสมมติแห่งองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า

“หลวงพ่อบอกหน่อย ทำไมฝันแบบนี้เรื่อยเลย”

เขายกความในใจกับพระพุทธรูปองค์ประธาน ทั้งๆ ที่รู้ว่ามีโอกาสได้
คำตอบ วัตถุประสงค์อันเป็นสิ่งสมมติ ฤาจะมีชีวิต

14 คำ เดือน 11

อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย บริเวณทำน้ำริมโขง
ปรากฏการณ์บังไฟพญานาคเรียกขานผู้คนทั่วทุกสารทิศให้แห่แห่นมา
กันมากมายมืดฟ้ามัวดิน แนนชนิดตั้งแต่บนถนน รถราไม่สามารถขยับเขยื้อน
เลยจนถึงบริเวณวัด และมากที่สุดริมทำน้ำ

วันนี้ยังเยอะขนาดนี้ พรุ่งนี้ยังไม่ต้องพูดถึง...

ชาวอีสานเชื่อกันว่าพญานาคเป็นหัวหน้าภู มีถิ่นที่อยู่ใต้บาดาล
นาคเป็นผู้พิทักษ์ศาสนสถานที่สำคัญ รวมทั้งบรรดาทรัพย์สินสมบัติต่าง ๆ
ที่มีผู้อยู่ที่ให้พระศาสนา เป็นผู้ให้ฝนให้ฟ้า กำหนดความอุดมสมบูรณ์ และเป็น
ผู้รักษาภูแห่งลุ่มน้ำโขงตลอดมาจนปัจจุบัน

ด้วยเหตุนี้ หลังงานทอดกฐินเสร็จสิ้น ชาวบ้านสองฝั่งโขงจะมีประเพณี
สว่างเฮือ หรือ แข่งเรือ เพื่อบูชาพญานาคทั้งสิบห้าตระกูลที่ทำหน้าที่พิทักษ์
รักษาบ้านเมือง และขอความคุ้มครองจากพญานาค ให้พืชพันธุ์ธัญญาหารไม่
เสียหายในฤดูกาลผลิต

ฮีตหนึ่งนั้น

เดือนสิบสองมาแล้วลมวอยหนาวสิ้น
เดือนนี้หนาวสะบันงาคือแท้แต่หลัง
ในเดือนนี้เห็นว่าให้ลงทอดพายเฮือ
ช่วงกันบูชาฝูงนาโคเนาในพื้น
ชื่อว่าอุซุพะนาโคเนาในพื้นแผ่น
สิบห้าสกุลบอกไวบูชาให้ส่งสะการ
จงให้ทำทุกบ้านบูชาทำนาโค
แล้วลงโม่ทาดอมซืมซมกันเล่น
กลางเวีนกลางคืนให้ระงมกันขับเสพ
จึงสิสุขอยู่สร้างสบายเนื้ออยู่เย็น

ที่มุมหนึ่งริมทำน้ำ...

กลุ่มผู้จัดทำรายการโทรทัศน์กำลังบันทึกภาพผู้คนที่หลังไหลมารวม
ชมปรากฏการณ์นี้อย่างตั้งอกตั้งใจ

มีชาวบ้านสนใจยืนดูไม่น้อย

กำพร้าก็เช่นกัน เขายืนอยู่ด้านหน้า ให้ความสนใจเป็นพิเศษ

ผู้สื่อข่าวสาวที่อยู่ด้านหน้าดูโดดเด่นกว่าใคร

ร่างสูง สมส่วน แข็งแรง ผอมยาวประป่า นัยน์ตาหวานมีเสน่ห์ ผิวสีน้ำตาล
ทำให้เป็นผู้หญิงที่สวยจัดคนหนึ่ง เธอทำหน้าที่กล้องแล้ว ไม่เคอะเขิน มั่นใจ
ในตัวเองสูง

ชาวบ้านรอบๆ ชั่วกลาง ชุบชิบพลาง เพราะนอกจากการเป็นผู้สื่อข่าว
แล้ว สาวสวยคนนี้นั่งผ่านงานพิธีกร และภาพยนตร์หลายต่อหลายเรื่อง

ด้วยบุคลิกเฮฮา วาจาดูเด็ดจึงทำให้เธอก้าวเป็นดาราชั้นแนวหน้าได้
ไม่ยากนัก

“บั้งไฟพญานาคจะเป็นเพียงปรากฏการณ์ธรรมชาติ หรือศรัทธาจาก
พญานาคได้ลำน้ำโขงเองก็สุดที่จะคาดเดา เรามาฟังความเห็นจากผู้มาร่วมชม
ปรากฏการณ์ครั้งนี้แบบสดๆ กันดีกว่าละ...”

สายตาของเธอกวาดมองไปทั่วบริเวณ ก่อนที่จะหยุดก็ตรงหน้าเขา
เธอปรายยิ้มหวานให้

“น้องชื่ออะไรคะ”

กำพร้าอีกอึก ไม่คิดว่าจะเป็นคนเอง

“เอ่อ...ชื่อ...กำพร้าครับ”

“น้องเดินทางมาจากที่ไหนคะ”

“สารคามครับ...อำเภอนาตุ่น จังหวัดมหาสารคาม”

ทำไมถึงตื่นแต่เนิ่นๆอย่างนั้นะ เขาพยายามบีบข้อมือตัวเอง

“แล้วน้องคิดว่าปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาคเกิดจากอะไรคะ”

“เอ่อ...ได้ลำน้ำโขงบริเวณหนองคายเป็นช่วงที่ลึกมาก เรียกว่าสะตือ
แม่น้ำโขง อาจมีการทับถมของซากพืชซากสัตว์อยู่ตรงนี้เป็นจำนวนมาก จน
เกิดก๊าซที่ติดไฟขึ้น ครูเคยสอนว่า ดินที่พระจันทร์เต็มดวง อากาศบนพื้นผิวน้ำ

จะเบา จึงทำให้กลุ่มก๊าซไต้หน้าเหล่านั้นพุ่งขึ้นมาได้ บั้งไฟพญานาคจึงอาจเกิดจากความร้อนใต้พิภพบวกกับแรงดึงดูดของดวงจันทร์ครับ”

เขาพยายามนึกถึงความรู้ที่เคยร่ำเรียนมาตอบ ไม่ให้ขาดตกบกพร่อง

“และนี่ก็เป็นอีกหนึ่งความคิดเห็นสำหรับปรากฏการณ์บั้งไฟพญานาคในวันพรุ่งนี้จะเป็นอย่างไร ทีมข่าวของเราจะเกาะติดรายงานทุกความเคลื่อนไหวค่ะ พัชรมาศ เบญจศรี รายงานจากแม่น้ำโขง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย”

“คัท” เสียงผู้กำกับสั่งหยุดกล้อง

“โอเค... เรียบร้อย”

พัชรมาศยิ้มก่อนปลดไมโครโฟนจากปกเสื้อออกมายื่นให้ทีมงาน จากนั้นก็เดินไปยังรถตู้ที่จอดอยู่ห่างๆ

กำพร้ารู้สึกเสียดายอยากหักทนายขอลายเซ็น แต่เกรงว่าจะรบกวนเวลานักข่าวคนดัง ชั่วครู่ที่ทีมงานคนหนึ่งก็วิ่งลงมาจากรถตู้ แล้วยื่นของสิ่งหนึ่งให้

“พี่พัชรมาศฝากมาให้ครับ”

กำพร้ายกมือไหว้ นึกประหลาดใจระคนดีใจ เขารีบทางสิ่งนั้นออก

เสื้อยืดสีขาวสกปรกภาพการ์ตูนล้อนักข่าวสาวชื่อดัง มีลายเซ็นหวัดๆ

พออ่านออก ว่า *มอบให้น้องกำพร้าค่ะ... พัชรมาศ เบญจศรี*

เขาดีใจแทบตะโกนออกมา สังเกตเห็นคุณป้าข้างๆ ส่งสายตาดูอิจฉานิดๆ แกคงชอบพี่พัชรมาศเหมือนกัน

รถตู้เคลื่อนตัวอย่างเชื่องช้า ผ่านฝูงชนออกไป กำพร้าโบกมือให้จนลับตา

กำพร้าเดินกลับวัดด้วยหัวใจปลื้มเปรม

คืนนี้...

ดวงดาวน้อยใหญ่ดูดาราดาษกกลางคืนเต็มผืนฟ้ากำมะหยี่สีหมึก พระจันทร์เกือบจะกลมฉายดวงลอยเด่น

ภายในวัดเจียบสงบ กลิ่นดอกไม้กลางคืนกระจายโชยกรุ่นทั่วทั้งลาน
กุฏิน้อยใหญ่ที่เรียงกันห่าง ๆ มีแสงไฟแวบแวมส่องลอดพอให้เห็นว่าเริ่มมีผู้คนมา
ถือศีลบ้างแล้ว

ตกค่ำหลังจากสวดมนต์ทำวัตรเย็นเสร็จเรียบร้อย หลวงตาจะเทศนา
สั่งสอน อบรมจิตภาวนาแก่สาธุศิษย์และชาวบ้านผู้มาถือศีลบำเพ็ญเพียร

กระแสน้ำของท่าออบอุ่น อ่อนโยน เยือกเย็นจับจิตจับใจเหล่าผู้ฟัง
ทั้งหลาย

โชดหินหลังศาลาการเปรียญแลเป็นเงาตะคุ่ม แสงไฟจากกุฏิด้านบน
ไม่อาจส่องมาถึง มีเพียงแสงจันทร์ช่วยไข่ม่านมืดให้มองเห็น

เด็กชายในชุดขาวคนหนึ่งซุ่มตัวเงิบ ๆ หลังโชดหินริมแม่น้ำ คล้าย
กำลังรอดคอยบางอย่าง

กำพร้าวเห็นเงาชุดขาวของเด็กวัยเดียวกันแวบ ๆ จึงเดินเข้าไปหาและ
พบเพื่อนใหม่ถูกชะตา

เพื่อนใหม่แนะนำตัวว่าชื่อ ‘นาคน้อย’

กำพร้าวชวนเด็กผู้ชายคนนั้นเล่นขาโถกเถก

นาคน้อยทำหน้างุนย่นถามกลับว่า “เล่นยังไง?”

กำพร้าวยิ้ม พลังกวาดตามองหาไม้ยาวมีกิ่งยื่นออกมาจากไม้ สำหรับ
พอยื่นเหยียบได้ ให้สูงจากพื้นดินประมาณสองสามศอก ลำไม้ยาวสูงท่วมศีรษะ
ผู้เล่น จำนวนคนละหนึ่งคู่

กำพร้าวหาลำไม้ไผ่ขนาดท่อนแขน แล้วลิดกิ่งให้เหลือพอยื่นเหยียบได้
เขารั้งไปยื่นต่อขาทดลองเดิน

นาคน้อยลองเดินโดยใช้ไม้ต่อขาดูบ้าง เวลาเดินต่อเท้าสูงจากพื้น รู้สึก
แก้งก้าง ไม่ค่อยคุ้นเคย

ผิดกับกำพร้าวที่เล่นเดินไม้โถกเถกบ่อย เพราะตามใต้ถุนบ้านมีขี้วัว
ขี้ควาย ขี้เป็ด ขี้ไก่ ปะปนอยู่บนพื้นดิน พอฝนตกก็เฉอะแฉะ เป็นที่นารังเกียจ
ประกอบกับบางครั้งจะมีสัตว์มีพิษ เช่น ตะขาบ แมงป่อง หรืองูตามพื้นดิน จึง
ใช้ขาไม้มาต่อให้สูงขึ้น เพื่อใช้เดินผ่านไป

นี่แหละหนา ภูมิปัญญาชาวอีสาน...

จากนั้นกำหนดให้มีเส้นเริ่มต้นและเส้นชัย

กำพร้าว้าและนาคน้อยถือไม้ยาว ทั้งคู่เตรียมพร้อมไว้ที่หลังเส้นเริ่ม

เมื่อได้สัญญาณเริ่มเล่น แต่ละคนก็ขึ้นเหยียบบนกิ่งไม้ที่เป็นชั้นยื่นออกมา มือทั้งสองจับไม้ให้มั่น แล้วเดินด้วยไม้ยาวแข่งกันไปยังเส้นชัย

ใครถึงเส้นชัยก่อนเป็นผู้ชนะ ใครตกจากไม้ระหว่างทางจะถือว่าแพ้

กำพร้าว้าขำนาญกว่า จึงชนะนาคน้อยทุกครั้งไป

จนกระทั่งก่อนคืน...

“กลับละนะ” เพื่อนใหม่กระซิบลา

“เดี๋ยว” กำพร้าว้าร้องเรียก

“บ้านนายอยู่ไหน”

เพื่อนใหม่หันกลับมามอง ยิ้มให้นิดๆ แล้วชี้มือไปกลางลำน้ำ

กำพร้าว้ามองตามมือที่ชี้ เห็นแค่สายน้ำกับแนวป่าไม้ของประเทศที่อยู่ฝั่ง

ตรงข้าม

กำพร้าว้านึกในใจ เพื่อนใหม่คงอยู่ฝั่งลาว

“แล้วเราจะได้เจอกันอีกไหม”

“แม่ชาวจีนเท่านั้นที่รู้” คำตอบยังไม่ให้ความกระจ่าง

“แม่ชาวจีนเป็นใคร”

เด็กชายชุดขาวชี้นิ้วไปทางทำยวัด

กำพร้าว้าหันหลังไปมอง เห็นศาลาการเปรียญเก่าแก่ตั้งโดดเดี่ยวอยู่หลัง

หนึ่ง เขาหันกลับมา

เพื่อนใหม่หายไปแล้ว หายไปชั่ววิบตาพริ้ว...

เขาเห็นบางสิ่งลำตัวยาวกำลังมุดน้ำ โผล่พ้นเพียงหางขึ้นมาแทนที่

กำพร้าว้าตัวเกร็งที่อ พุดอะไรไม่ออก เหตุการณ์พิสดารที่เพิ่งปรากฏปลุก

เร้าความอยากรู้ภายใน

เพื่อนใหม่เป็นใครกันแน่?

แม่ขว้น

ดีกสงัด...

ศาลาการเปรียญทำยวัดยี่นทะเลมีนเด่นตระหง่านอยู่ท่ามกลางความมืด
ของรัตติกาล แสงจันทร์สาดส่องลงมา แลเห็นเสาแต่ละต้นเป็นเงาตะคุ่ม สายลม
โบกโบยพัดยอดไม้เอนไหวตัวชูช่า จักจั่นแมลงราตรีเจีบบเสียงนานแล้ว

กำพร้าวเดินตรงไปยังศาลาหลังนั้น หยุดยี่นหนึ่งที่เชิงบันได

กระแสดความเย็นใจแผ่ซ่านมาในทุกอณูของอากาศ

กำพร้าวสัมผัสความรู้สึกนั้นดำดิ่งลึกลงห้วงอก คลื่นความเย็นฉ่ำกระทบ
ความอบอุ่นใจแผ่เป็นกระแสเชื่อมโยง

“ขึ้นมาสสิ”

น้ำเสียงอ่อนโยนหลังไหลคล้ายกระแสน้ำฉ่ำเย็น ดังมาจากความมืด
ภายใน

กำพร้าวเคลื่อนตัวขึ้นบันไดไม้

มองเห็นร่างในชุดขาวนั่งอยู่ตรงหน้าพระประธาน เทียนจุดสว่าง ตาม
ด้วยรูป เขาได้กลิ่นรูปหอมจรุงใจขึ้นมากทันควัน กลิ่นมาก่อนปลายรูปจะโดน
เปลวเทียนด้วยซ้ำ

ปักรูปใส่กระถางเรียบร้อยจึงค่อยกราบพระด้วยกิริยางดงาม จากแสง
เทียนนับแวม กำพร้าวพอมองออกกว่าร่างในชุดขาวเป็นผู้หญิง

อาจเป็นซีพราหมณ์...เส้นผมสีดำกลับเกล้าเป็นมวยเรียบ

นั่งสักพัก ก่อนจะมีเสียงสวดมนต์ดังกังวานขึ้น กำพว้าชนลูกชู้ตลอด
ร่าง กระแสเสียงแห่งการสาธยายพระพุทธรุคุณ พระธรรมคุณ และพระสังฆคุณ
ดึงจิตเขาให้สู่ความสงบ ซาบซ่าน

เขามองเห็นผู้หญิงครองผ้าขาวนั่งพับเพียบ ดวงตาฉายแววสงบนิ่ง
ผมดำยาวรวบมุ่นเป็นมวยไว้ด้านหลัง รอยยิ้มเมตตาผุดพราย

กำพว้าทರುตตัวนั่งพับเพียบ พนมมือไหว้นอบน้อม

“แม่ขาวจันไช้ไหมครับ”

หญิงนางนั้นพยักหน้าแทนคำตอบ รับรองด้วยที่ทำสงบเย็น

เสียงสวดมนต์เจี๊ยบหายนานแล้ว แม่ขาวจันยังนั่งพับเพียบอยู่ที่เดิม
เขารู้สึกว่า แม่ขาวจันกำลังรอเขาอยู่

พื้นกระดานดั่งเอี้ยตอัดทั้งที่เขาพยายามคลานให้เบาที่สุด จนเกือบถึง
หน้าพระประธานเขาก็หยุด และนั่งพับเพียบเบื้องหลังแม่ขาวจัน เว้นระยะห่าง
พอสมควร

เจี๊ยบก้นอยู่นาน กำพว้ามองเพียงไหล่เล็กๆ ที่ถูกคลุมด้วยผ้าสีขาว
สะอาดกับกรอบเส้นผมที่ถูกแสงเทียนจับเป็นเงามลึงเมลิ้ง

เสียงจากเบื้องหน้าดังขึ้น โดยเจ้าตัวมิได้หันมา

“เราพบกันวันนี้ นับว่ามีบุญวาสนาที่ได้ทำร่วมกันมาแต่ปางก่อน หนู
อยากฟังนิทานสักเรื่องไหม”

“ครับ”

“นานมาแล้ว...” เป็นการเริ่มต้นที่ไม่ผิดจากนิทานทั่วไป

“ณ บริเวณหนองแส ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศเหนือของเมืองขอม มีพญานาค
สองตนครองความเป็นใหญ่อยู่ ตนหนึ่งชื่อ ท้าวสุวรรณหาค ครองอยู่หัวหนอง
ส่วนอีกตนหนึ่งชื่อ ท้าวศรีสุทโชนาค ครองอยู่ท้ายหนองกับชีวายนาค ผู้เป็น
หลาน

พญานาคสองตนอยู่ร่วมหนองน้ำแห่งเดียวกันอย่างสันติสุข มีมิตรจิต มิตรใจไปมาหาสู่และแบ่งปันอาหารแก่กันอยู่เนื่อง ๆ

เนื่องจากพญานาคทั้งสองถืออุโบสถศีลเคร่งครัด ไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ต่างจึงให้คำสัตย์ไว้แก่กันว่า ถ้าหากมีสัตว์ตัวใดตัวหนึ่งชะตาขาด พลัดตกลงมาตาย ที่หัวหนองก็ดี ที่ท้ายหนองก็ดี จะต้องเอาเนื้อสัตว์นั้นมาแบ่งปันแก่กันเพื่อเลี้ยงชีวิต แล้วตั้งชื้อชื่อนาคให้เป็นสักขีพยานครั้งนี้”

เสียงเล่าแผ่วเบา คล้ายเป็นการย้อนทวนวันวานที่ล่วงผ่านมาแสนนาน

“ครั้นอยู่มาวันหนึ่ง มีช้างใหญ่เชือกหนึ่งพลัดตกลงมาตายที่ท้ายหนอง ท้าวศรีสุทโชนาคดีพระทัยมาก จัดการแบ่งเนื้อช้างไปให้ท้าวสุวรรณนาคที่อยู่หัวหนอง เป็นที่อึดหน่าสำราญกันทั้งสองฝ่าย ต่อมาอีกสองสามวัน มีเม่นตัวหนึ่งพลัดตกที่หัวหนอง ท้าวสุวรรณนาคก็จัดแจงแบ่งปันไปให้ท้าวศรีสุทโชนาคเช่นเดียวกัน

แต่...เม่นตัวเล็กกว่าช้างมาก เนื้อที่แบ่งไปให้จึงน้อยนิด”

คำพูดสะดุดชั่วคราว ก่อนจะไหลเลื่อนราวสายน้ำในธารใส

“เรื่องนี้คงไม่มีปัญหาอะไร ถ้าหากท้าวศรีสุทโชนาคไม่บังเอิญเหลือบไปเห็นชนเม่นเข้า เพราะชนเม่นทั้งใหญ่และยวกว่าชนช้างอย่างชนิดเทียบกันไม่ได้

ท้าวศรีสุทโชนาคจึงคิดว่าสัตว์ที่ตกลงมาจะต้องตัวใหญ่กว่าช้างเป็นแน่ จึงนำชนเม่นเป็นหลักฐานไปให้ชื้อชื่อนาคผู้เป็นหลานดู ชื้อชื่อนาคก็เห็นฟ้องด้วยว่าท้าวสุวรรณนาคเล่นไม่ซื่อแน่ๆ”

คำพูดขาดช่วง น้ำเสียงมีกังวานสะท้านน้อยๆ

ท้าวศรีสุทโชนาคเรียกบริวารของตนได้เจ็ดโกฏิ พากันไปถึงที่อยู่ของท้าวสุวรรณนาค แล้วกล่าวว่า

“สหายนี้ไม่รักกันแท้หนอ เมื่อได้อาหารตัวใหญ่ตัวโตถึงเพียงนี้ เหตุไรจึงแบ่งไปให้เราแต่นิดหน่อย แม้แต่เพียงดมก็ไม่พอจักเหม็นสาบ”

ท้าวสุวรรณนาคจึงกล่าวว่า

“สัตว์นี้มีขนโตก็จริง แต่ตัวเล็ก เราได้แบ่งเป็นสองส่วน ส่งไปให้ท่าน ส่วนหนึ่งดังที่เคยกระทำมาแล้ว”

ท้าวศรีสุทโชนาคได้ฟังเข้าก็โกรธ

“ชาติสัตว์ตัวมีขนใหญ่ถึงปานนี้ เหตุไรท่านจึงว่าตัวเล็กเล่า ฎไม่เชื่อฟัง ถ้อยคำมึงละ มึงนี้หาความสัตย์บมิได้”

กล่าวจบท้าวศรีสุทโชนาคก็ได้พาบริวารของตนเข้ากระทำยุทธกับบริวาร ท้าวสุวรรณนาค มีเสียงอันทก้องไกลหล่นนห้วนไหว

“พญานาคทั้งสองที่เป็นเพื่อนเกลอกันมานานต้องมาผิดใจกันเพียง เพราะเรื่องอาหารแค่นี้หรือครับ” กำพรว้าสงสัย

“คำสัตย์สัญญาอย่าอมมาเหนือสิ่งอื่นใด...”

“แล้วเรื่องเป็นยังไงต่อครับ”

“สองพญานาคต่างต่อสู้รบรากันสุดสุดเป็นที่เดือดร้อนแก่บรรดาสัตว์ที่ร่วมหนองน้ำทั้งหลาย เพราะบริวารนาคทั้งสองฝ่ายต่างยกโขยงเข้ากลุ่มรุมต่อสู้อัน จนเกิดคลื่นมหาหิม่า น้ำในหนองขุ่นด้วยโคลนตมและเลือดพวงนาค ผั่งตลิ่งพังทลายยับเยิน สัตว์ทั้งหลายที่อาศัยอยู่ในหนองนั้นตายจนสิ้น”

เรื่องราวหยุดชะงัก ความเจ็บช้ำซาบเข้าไปทุกอณูความมืด

“รบกัณอยู่นานเจ็ดวันเจ็ดคืน ร้อนถึงพระอินทร์ต้องมีบัญชาให้พระวิสุกรรมลงมาห้ามปรามและขับไล่นาคทั้งสองให้ไปจากหนองนั้น จึงทำให้ศึกของพวงนาคสงบลงได้”

“พระวิสุกรรมนี้เป็นใครหรือครับ ทำไมพวงนาคถึงได้กลัวนักหนา” กำพรว้ารับถามด้วยความอยากรู้

“พระวิสุกรรมก็คือพระวิศวกรรมนั่นแหละ พระองค์เป็นนายช่างเอกแห่งสรวงสวรรค์ เป็นเทพบริวารผู้รับใช้ใกล้ชิดกับพระอินทร์ที่สุดท่านหนึ่ง คู่กับพระมาตุลี จอมสารถีแห่งสรวงสวรรค์

พระองค์ทรงมีพระขรรค์ที่ทรงมหิทธานุภาพมาก พวกนาคนิ่งได้เกรงกลัวนัก เพราะเพียงแค่พระขรรค์ของพระองค์กวัดแกว่งไปที่ใด ที่แห่งนั้นย่อมวินาศเป็นจุมพิตมหาจุมพิต...”

กำพร้าพยักหน้าช้าๆ

“พระวิสุกรรมมีบัญชาให้ท้าวสุวรรณนาคนำบริวารชุดดินทำทางน้ำ จากหนองแสงได้ผ่านป่าเขา ออกสู่ทะเล กลายเป็นแม่น้ำโพระมิงหรือแม่น้ำน่าน และสร้างเมืองนั้นทบรินครขึ้น

เส้นทางที่ชีวานาคหนีไปกลายเป็นอู้งคนที่หรือแม่น้ำอู และชีวานที่หรือแม่น้ำชี ซึ่งไหลผ่านเมืองขอมด้วย

ส่วนเส้นทางที่ท้าวศรีสุทโชนาคเลี้ยงหนีก็กลายเป็นแม่น้ำโขง คำว่าโขงมาจากคำว่าโค้งหรือไม่ตรง และสร้างเมืองศรีสัตนาคนครขึ้น ทั้งยังนำปลาบึกจากทะเลขึ้นมาปล่อยที่แม่น้ำโขง ทำให้แม่น้ำโขงมีปลาบึกนั่นเอง

หลังจากที่หนีมาอยู่ที่แม่น้ำโขงแล้ว ท้าวศรีสุทโชนาคก็ครองเมืองศรีสัตนาคนครอยู่อย่างสุขสงบ”

“จบแล้วหรือครับ” กำพร้าถามเมื่อเห็นแม่ขวจัน ยกถ้วยน้ำชาขึ้นจิบ

“ยัง... นี่เพิ่งเริ่มต้นต่างหาก” หญิงชราตอบเรียบๆ

“แต่เริ่มต้นยังน่าสนใจขนาดนี้ เนื้อเรื่องต่อไปคงสนุกน่าดู” เขาพูดเหมือนเด็กเล็กๆ

บริเวณรอบๆ ค่อนข้างเงียบ จนเหมือนกับว่ามีเพียงแค่เขากับแม่ขวจันเท่านั้นบนโลกนี้

แม่ขวจันเริ่มต้นเล่าต่อ....

“จนกระทั่ง พญามหาสุรอุทก กษัตริย์ผู้ครองเมืองหนองหานหลวง เสด็จประพาสป่าโดยรอบเขตแดนอาณาจักรมาถึงบริเวณลุ่มแม่น้ำโขง

อำมาตย์ผู้หนึ่งได้กราบทูลถึงความเป็นมาของดินแดนบริเวณนี้ว่า พญาสมุทรอุทก พระราชบิดาของพระองค์ได้ทรงมอบให้อยู่ในความดูแลรักษาของท้าวศรีสุทโชนาค

พญามหาสุรอุทกได้ฟังก็ไม่พอพระทัย และทรงเห็นว่าพระองค์เองก็ทรงมีฤทธิ์อำนาจยิ่งยงหย่อนกว่าผู้ใด จึงถือพระขรรค์ก้าวเดินไปบนผิวน้ำของแม่น้ำโขงเพื่อแสดงฤทธิ์

ท้าวศรีสุทโชนาคซึ่งนอนสงบนิ่งอยู่ใต้ลำน้ำโขง จู่ๆ ก็มีมนุษย์มาแสดงฤทธิ์เดชเดินไปมาอยู่เหนือหัว ก็รู้สึกเหมือนว่ากำลังถูกหยามน้ำหน่าอย่างแรง จึงเผลอพรัดขึ้นมาเล่นงานทันที

คีกระหว่างมนุษย์กับนาคจึงเปิดฉากขึ้นอย่างดุเดือด!

ทั้งสองสู้รบกันพลวันสูสี ไม่มีที่ท่าว่าใครจะเอาชนะใครได้ง่ายนัก

พญามหาสุรอุทกได้สังหารโอรสของชีวายนาคที่ร่วมรบด้วยสิ้นพระชนม์ชีวายนาคเสียพระทัยยิ่งนัก จึงยกทัพนำศพลูกชายกลับศรีสัตตนาคนคร

ท้าวศรีสุทโชนาคเห็นว่าขึ้นต่อสู้กันเนิ่นนานออกไป คงต้องเพลียงพล้าพายแพ้ก่่มมนุษย์เป็นแน่ จึงกลับไปตั้งหลักที่เมืองบาดาลก่อน...”

แม่ชาวจีนเล่าพลางเอื้อมมือหยิบวัตถุอย่างหนึ่งจากใต้ฐานพระประธาน มีลักษณะคล้ายบาตรพระ แต่ฝากว้างกว่า ฐานทำด้วยแก้วสีขาวขุ่น

แม่ชาวจีนหยิบมาวางชิดกับดวงเทียน

กำพร้าเขยิบเข้าไปชิด พลางก้มลงมอง แต่ไม่เห็นอะไรมากไปกว่าน้ำใสที่บรรจุอยู่เกือบค่อน แต่พอขยับจะถามก็ได้ยินแม่ชาวจีนบอก

“ดูให้ดี นี่แหละผลกรรม...”

น้ำที่ใสสะอาดจนมองเห็นกันภาชนะได้ถนัด ก็เริ่มวนขุ่นขึ้น อากาศหมუნจนเป็นเกลียวกว้างขึ้น ทำให้รู้สึกตาลายจนแทบอยากที่จะเลิกมอง

กำพร้าไม่สามารถถอนสายตาไปยังที่อื่นได้ รู้สึกคล้ายกับว่ามีอะไรบางอย่างมาดึงดูดไว้เช่นนั้น

ครูใหญ่ๆ กระแสจึงค่อยๆ คลายอาการหมუნเกลียว กลับสว่างใสกว่าเดิม

แล้วเขาก็เห็นภาพวาด แต่ชัดเจนกว่าคล้ายกับจำลองของจริงมา ภาพนั้นค่อยๆ หมุนไปช้าๆ จนในที่สุดก็ปรากฏชัดขึ้น จนดูราวกับว่าได้มาลอยอยู่ตรงหน้า

บนตั้งเตี้ย...

โอรสชีวายนาคทอดร่างสงบ บนตั้งล้วนแต่เป็นสีขาว ข้างใต้ตั้งฟีนกองใหญ่อันมีไม้จันทน์ ไม้กฤษณา ไม้กล่ำพิก และกำยาน

ชีวายนาคลูบไล้ร่างลูกน้อยอย่างแผ่วเบา น้ำตารินไหลดูจางสายเลือด ออกเกรียมกรม มือเกร็ง...บอกซัด

“ข้าจะตามจองเวรมันทุกชาติทุกภพ!”

แสงเพลิงเริงรุ่ง ปราสาทไม้ปิดทองส่องชาดงดงามกำลังถูกไฟแลบเลียพิริสงสะการโอรสชีวายนาค...

ดวงพิศตร์ผู้เป็นพ่อโสภคัลย์ ตะลึงแลดูแสงเพลิงนั้น

อัคคีเผาผลาญ หากความร้อนรุ่มเริงโรจน์ในหัวใจผู้แลมอง ความแค้นถูกครอบค้ำแน่นห้วงอก

เงาน้ำกระเพื่อมชุ่มมัว หมุนเวียนคว้างวับหายไปทันที!

แม่ขวจันที่นั่งพับเพียบอยู่ตรงหน้า ยังคงอยู่ในท่าเดิม

แสงเทียนเป็นประกายวับแวม เสียงปักษายามราตรีร้องแหลมโหยหวนราวกับจะพลอยเสียใจไปด้วย

“กงเกวียน กำเกวียน กฎแห่งกรรม วิธีแห่งชีวิต ใครเลยจะห้ามได้ ไม่มีอะไรที่จรั้งยั่งยืน ไม่มีอะไรที่เที่ยงแท้แน่นอน ภาพทุกภาพในโลกนี้เป็นมายา เปลี่ยนแปลงได้ สูญสลายได้ มีอะไรในโลกนี้บ้างที่เป็นของเรา แม้แต่ตัวของเรา ที่เราคิดว่ามันเป็นของเรามากที่สุดก็ยังไม่ใช่ของเรา เพราะเราบังคับให้ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย ไม่ได้ ฉะนั้นแล้วเราจะยังไปบังคับสิ่งใดได้”

บางตอนกระแสเสียงนั้นทอดต่ำปนทอดถอนลมหายใจ ราวกับว่าหนักใจอะไรอยู่

“ฝ่ายพญามหาสุรอุทกเข้าพระทัยว่าพระองค์ได้ชัยชนะอย่างเด็ดขาดแล้ว ก็ประมาท ไม่ได้ระมัดระวังเหตุร้าย แล้วกลางดึกคืนนั้นเอง...”

ภาพที่เลื่อนซ้อนขึ้นมา ทำให้กำพร้าชนลูกชุกกูกริ้วว มือไม้เย็นเฉียบ

นภาอากาศเหนือเมืองหนองหานหลวงละม้ายมีแต่รัตติกาลกับสายพรุณ
 กระหน่ำที่มีแต่หนักทวี ธรณีเริ่มเจิ่งล้นด้วยน้ำ บ้านเรือนกลางเมืองเป็นแอ่งต่ำ
 ต้องอพยพผ่อนผันขึ้นที่ดอนเรื่อยไป

ท้ายสุดแม่ทางดำหนักหลวงที่กล่าวไว้ว่าเป็นที่สูง น้ำยังทะลักเข้ามา
 ลำน้ำเริ่มขยายวงกว้าง สุดสายตา

น้ำพลั่ง พลั่งลงมาจากปากพญานาคร่วมสิบหมื่น ระลอกกระวีวซัดเป็น
 คลื่นใหญ่

ชีวนาคสั่งแก่บริวาร

“โหมขึ้นอีก!”

บ้านเรือนถูกน้ำพัดพรายกระจายไป ต้นไม้ถอนรากถอนโคนไหลลี้
 ลงมา ทุกสรรพสิ่งถูกพัดพาจ่อมจม คนในเมืองเริ่มวิตก มีบ้างอพยพขึ้นภูเขา

พายุโหมฮือ สายวัชระแปลบปลาบ ฟ้าฟาดวาววาบ มีแต่ราตรีกับความ
 มืดมิด พญานาคตีน้ำป่วนปั่นกลายเป็นคลื่นกระหน่ำซัด

ลมยิ่งแรง คลื่นยิ่งใหญ่ ม้วนรัดทุกอย่างพินาศ หนองหานหลวงกลายเป็น
 ทะเลบ้า

คนเมืองหนองหาน...รู้ช้าเกินไป ไม่ได้ระแวงระวังเหตุร้าย

พระราชวังเริ่มพังทลาย ผู้คนหวีดร้องตระหนกอกสั่น เสียงลมหวีดราว
 ผีร้ายกู่ก้อง คลื่นตีฟองกระแทกหอคำ บางส่วนเอนรำน้ำ มินาน...จะพังกินที่

พญามหาสุรอุทกวิ่งลงเรือหลวงเร่งร้อน

คลื่นใหญ่ตีฟองกระหน่ำ หอคำเอียงทลาย เรือทั้งหลายกระจายจากกัน

ในความมืดมน เสียงคน เสียงพายุ เสียงน้ำ เสียงนาค สายฟ้าฟาดซ้ำ
 หนองหานหลวงกลายเป็นทะเลนรก คนทั้งหลายลอยไปในทะเลกรรม

เรือหลวงถูกคลื่นยกสูง แล้วลิวลงต่ำ พญามหาสุรอุทกประทับกลาง
 ลำ รอรับชะตากรรมโดยดี แล้วคลื่นกลับยกสูงอีกที เรือหลวงลิวกระแทกซัด
 กับอะไรบางอย่าง

ในแสงฟ้าขาววาบ พญามหาสุรอุทกเห็นร่างยาวเงาปลาบคล้ายงูใหญ่
 ร่างนั้นผ่านม่านน้ำ ลูมมาหา...ชีวนาค!

พญามหาสุรอุทกหนาว ตัวชา กระตึกกระเตี้ยแทบมิได้ คลื่นใหญ่ซัด
ซำ รำงั้นลากพระองค์จากหนาว ที่ลอยลະลิวผ่านตาไปรวดเร็ว แล้วพระองค์ก็
ถูกลากเอาไปจนได้

พระองค์พยายามไขว่คว้าหาที่อยู่ดรู้งไว้ หอบ กระอักกระอไอสาละก้ำ
คลื่นบ้าคลั่งเป็นฟองขาว โยนตัวม้วนใหญ่ กระแทกพระองค์ครั้งแล้ว
ครั้งเล่า

กำแพงน้ำมึมหึมา กระแทกโถม รำงพญามหาสุรอุทกม้วนหายเข้าไป
ภายใน ลมหายใจเฮือกสุดท้ายดับลง

นภาดำมืดค่อยคลี่คลาย ดาวค่อยพริบไสวที่ละดวง ผืนน้ำแผ่ท่วมเป็น
ระวีร์ระลอก เหลือพื้นดินเป็นเกาะอยู่กลางน้ำเพียงแห่งเดียวคือ...เกาะดอน
สวรรค์

หนองหานหลวง...ล่มละลาย

พญามหาสุรอุทกสูญหาย คงไว้แต่ตำนาน

ภาพนั้นเลื่อนจางลง น้ำใสแจ้วคงสงบนิ่ง จนมองเห็นกันภาชนะได้ถนัด

ดูจเดิม

นิทานจบ กำพริ้วค่อยสลัดขานั่งพับเพียบ สายตามองขึ้นไปยังพระพุทธร-

รูป

“จบแล้วไซ้ไหมครับ” กำพริ้วถามนุ่มนวล

“แล้วหนูอยากให้มีต่ออีกไหม” คำถามย่อน เขาก้มหน้ารอฟังต่อ

“เมื่อชีวนาคได้แก่แค่นสมใจปรารถนาแล้ว ก็กลับลงไปใต้ลำนน้ำโขง

ตามเดิม

ภายหลังท้าวศรีสุทโชนาคทรงรู้ว่าหลานชายตัวดีทำเกินกว่าเหตุ แอบ
อ้างกระแสน้ำสั่งเจ้าปู่ให้ถล่มเมืองหนองหานหลวงจนล่มจมทั้งเมือง จึงคุมขัง
ชีวนาคด้วยมนตราให้สาสมกับความผิดไว้ใต้ลำนน้ำโขงจนกระทั่งถึงทุกวันนี้

หลังจากนั้น ท้าวศรีสุทโชนาคก็เสด็จกลับนครพรหมประกายโลก เพื่อ
บำเพ็ญศีลภาวนานับพันปี

“นครพรหมประกายโลกอยู่ที่ไหนหรือครับ”

“คำชะโนด...ดินแดนที่เป็นสัปปายะเหมาะสมต่อการบำเพ็ญเพียรเพื่อจะได้พ้นภพภูมิเดรัจฉานขึ้นสู่ความเป็นมนุษย์”

“คำชะโนด ที่อำเภอบ้านดุง อุดรธานีนะหรือครับ”

“ใช่...ที่ได้ชื่อนี้เพราะที่นี่มีต้นชะโนดเป็นสัญลักษณ์ ลักษณะคล้ายต้นหมาก ต้นมะพร้าว และต้นตาลผสมอย่างละเท่าๆ กัน ในเวลาหนึ่งเดือนทางจันทรคติ ข้างขึ้นสิบห้าวัน ท้าวศรีสุทโธนาจะกลายร่างเป็นมนุษย์ และอีกสิบห้าวันข้างแรมจะกลายร่างเป็นนาค” แม่ชาวจันทออบเรียบๆ

“แล้ว...ชีวานาคล่ะครับ”

“ชีวานาคถูกผูกมัดด้วยมนตราจนสิ้นฤทธิ์ อำนาจมนตราที่พันธนาการพญานาคตนนั้น ย่อมมีการเสื่อมวันหนึ่งในกาลข้างหน้า มีเพียงคัมภีร์เล่มหนึ่งเท่านั้นที่จะใช้ปราบพญานาคตนนี้ได้ในอนาคต”

“คัมภีร์อะไรครับ” กำพรว้าไม่อาจสะกดใจต้องหลุดปากถามด้วยความอยากรู้

แม่ชาวจันเอื้อมมือหยิบคัมภีร์ใบลานเล่มบางๆ เลื่อนวางไว้ให้ ความเก่าของมันน่าจะมีอายุร่วมร้อยปี เขารับมาด้วยใจเดັนระทึก

“มนตร์อาลัมพายน์” แม่ชาวจันทออบ

มนตร์นี้เป็นเช่นไร มีความเป็นมาสำคัญอย่างไร ถึงสามารถสยบพญานาคผู้ทรงอิทธิฤทธิ์ได้

กำพรว้าจะงักคำถามต่างๆ ไว้ที่ริมฝีปาก ในสมองเหมือนมีประกายสว่างแวบผ่าน มนตร์อาลัมพายน์ก่อให้เกิดปฏิกิริยารุนแรงที่ใจ

เขารับคัมภีร์มาด้วยมืออันเย็นเฉียบ ใจสั่นระรัว กลัวมันจะเปื่อยยุ่ยคามือ บรรยาอากาศเงียบงันขริบเคร่งกตตันให้เกิดความหวั่นหวาดไม่เป็นตัวของตัวเอง

มนตร์อาลัมพายน์ สิ่งนี้หรือคือคู่ปรับกับพญานาคศัตรูตัวร้าย

“ในทศชาติก่อน พระพุทธองค์จะบรรลุสัมโพธิญาณ พระองค์ได้เสวยพระชาติเป็นพญานาคชื่อ ภูริทัต มีพระประสงค์จะบำเพ็ญศีลบารมี งดเว้นจากการเบียดเบียนฆ่าสัตว์

สมัยนั้นมีดาบสฤๅษีตนหนึ่งได้รับมนตรีจับนาคจากพญาครุฑ มนตรีนี้ชื่อมนตรีอาลัมพายน์ มีอานุภาพยิ่งใหญ่ ครั้นฤๅษีสำเร็จมนตร์นี้กลับมีจิตใจโหมบหวังชื่อเสียงเงินทอง ทำตัวเป็นหมอมู จนไปพบพระภุริทัตซึ่งกำลังจำศีลบำเพ็ญบารมีอยู่ จึงใช้มนตร์นี้จับพระบรมโพธิสัตว์ ตอนหลังได้พี่น้องของพระองค์ชื่อสุทัศน์พญานาคกับนางอัจจะมุขีนาคีช่วยออกมาได้ ความร้ายกาจของมนตร์นี้เป็นที่เลื่องลือ เหล่านาคานาคีล้วนเกรงกลัว แต่จะหาผู้สำเร็จมนตร์นี้ช่างยากเย็นยิ่งนัก ยิ่งหาคนที่แปลงอานุภาพแห่งมนตร์นี้ได้เต็มทีแทบจะไม่มี

“อยากถามอะไรอีกไหม” แม่ขวจันเอ่ยขึ้นหลังเงียบครู่ใหญ่

“แล้วแม่ขวจันเล่าเรื่องนี้ให้ผมฟังทำไมเหอครับ”

“ชีวายนาคถูกมนตราเจ้าปู่ศรีสุทโธนาคกักขังพันธนาการนับพันปี... จนเพิ่งหลุดรอดมาไม่นาน เวลานี้ชีวายนาคเป็นอิสระแล้ว”

“หา...” กำพรัอำปากค้าง

“ส่วนพญามหาสุรอุทก... กลับชาติมาเกิดเป็นหลวงพ่เจ้าอวาสที่นี่ ที่วัดแห่งนี้...”

กำพรัถึงกับนิ่งอึ้ง

“เรื่องที่แม่เล่าให้หนูฟัง ไม่ใช่แค่นี้ทาน”

“ถ้าอย่างนั้นเราจะจัดการกับชีวายนาคยังไงล่ะครับ”

“ด้วยคัมภีร์เล่มนี้”

“ถ้าอย่างนั้นเราก็มีทางต่อสู้อแล้ว” กำพรักระหึ่มใจ แต่พอเห็นสีหน้าแม่ขวจันก็นึกสงสัยว่ามันจะไม่ง่ายอย่างที่คิด

“มีปัญหาอะไรหรือครับ”

“มนตรีอาลัมพายน์ใช้มนตราที่จะมาท่อบ่นปาว ๆ ต่อหน้าชีวายนาค แล้วจะสำเร็จเสียเมื่อไหร่ ถ้าเป็นอย่างนั้นเด็กประถมที่อ่านหนังสือออกก็ย่อมสามารถสยบนาคราชที่ทรงฤทธิ์ได้เหมือนกัน”

จริงสิ... มีใครเคยคิดถึงประเด็นนี้บ้าง

คาถา...เวทมนตร์...ทุกบททุกบาทเป็นเพียงสื่อที่ชักนำอำนาจแห่งจิตให้เกิดอานุภาพ มุ่งตรงยังเจตนาที่กำหนด การท่อบ่นแบบปาว ๆ เป็นนกแก้วนกขุนทองย่อมไม่บังเกิดผลใดๆ ได้เลย

“งั้นกว่าจะฝึกมนตร์แบบนี้ได้ หลวงพ่อก็คง...”

กำพร้าบ่น แล้วฉุกคิดได้

“ผมฝึกได้แล้ว ทำไมหลวงพ่อก็ไม่ใช้มนตร์แบบนี้กำราบชีวานาคล่ะ ผมว่าอำนาจจิตหลวงพ่อต้องเพียงพอต่อการใช้มนตร์อาลัมพายนี่แน่ๆ”

แม่ขาวจันทุดเรียบๆ

“การเบียดเบียนชีวิตสัตว์ถือว่าผิดศีลขั้นอาบัติปาราชิก อีกอย่างภูมิจิตท่านก็น่าเข้าสู่โลกุตระธรรมแล้ว ท่านคงไม่เสียเวลากับเรื่องทางโลกหรอก”

“หลวงพ่อกำลังปฏิบัติธรรมอยู่ในช่วงสุดท้าย หัวเลี้ยวหัวต่อ” แม่ขาวจันทุดอีกเรื่อง

“ต่อให้หนูเจอท่านพรุ่งนี้ก็ไม่ควรคุยเรื่องเหล่านี้กับบรรพชิตหรอกจะแม่ถึงต้องมาคุยกับหนูเอง”

“แล้วท่านจะรอให้ชีวานาคมาสังหารนะหรือ”

แม่ขาวจันไม่ตอบ

“แล้วผมจะต้องทำอย่างไรบ้าง”

“ฝึกมนตร์อาลัมพายนี่”

กำพร้าก่อกลั่นก่อนขมๆลงคอ

“บอกตรงๆ ผมไม่เข้าใจความหมายในคัมภีร์ ต่อให้ท่องมนตร์ผิดๆ ถูกๆ ก็คงจะไม่มีฤทธิ์เดชอะไร”

“คาถาเป็นเพียงเครื่องกำกับจิต กำหนดแนวทางว่าจะใช้พลังอำนาจไปในทิศทางใด แต่ถ้าจิตผู้ใช้ไม่มีกำลัง ไม่มีอำนาจ ต่อให้ท่องได้ก็เหมือนนกแก้วนกขุนทอง”

“มีวิธีสร้างพลังเพื่อใช้มนตร์นี้ไหมครับ”

“ความตั้งมั่นคือฐานกำลังของใจ เจตจำนงคือการกำหนดพลังเพื่อใช้งาน”

“แล้วทำไมต้องเป็นผม”

ความสับสน รันทดท้อ หมดหวังปลั่งปล่านในใจ

เด็กน้อยอย่างเขา ฤาหาญกล้าต่อกรกับพญานาคผู้ยิ่งใหญ่

“กรรมที่ร้อยรัดผูกพันกันมาเป็นเครื่องกำหนด อย่าคิดอะไรให้มากนัก
เลย มนุษย์เรามีกรรมเป็นเครื่องกำหนดและหล่อเลี้ยงชีวิต แม่บอกได้เพียงนี้”

น้ำเสียงกังวาน สดใส ราบเรียบเกือบจะไม่แสดงอารมณ์ใดๆ นอกจาก
ความเยือกเย็นมั่นคง ทำให้กำพร้าระงับอารมณ์ได้อย่างรวดเร็ว

“ผมเข้าใจแล้ว”

“แม่ให้”

แม่ขวจันพูดแค่สองคำ พร้อมกับวางสิ่งของบางอย่างลงตรงหน้ากำพร้า
มันเป็นเกล็ดขนาดเกือบเท่าฝ่ามือ หนาราวหนึ่งเซนติเมตร มีสีเขียวใส
แวววาวเหมือนมรกต รูปกลมรีคล้ายพัด ลวดลายในเนื้อเป็นเส้นบางๆ

“ให้ผมหรือครับ” กำพร้ามองอย่างงุนงง

“สิ่งนี้จะช่วยหนูได้ในยามคับขัน”

“ขอบคุณครับ”

ทันทีที่กำพร้าหยิบเกล็ดชิ้นนั้นขึ้นมา เขาก็สะดุ้งเฮือกเหมือนโดนกระแส
ไฟรุนแรงแล่นปลายนึงจัน ตาค้าง ภาพหลายภาพวิ่งผ่านในหัวสมองเหมือน
ขบวนรถไฟ มันเร็วจนจับไม่ทัน แยกไม่ออกเป็นภาพสิ่งใดบ้าง

เขาคลายมือมองเกล็ดสีเขียวมรกตอีกครั้ง รู้สึกราวกับเคยเป็นเจ้าของ
มาก่อน

กำพร้าหย่อนมันลงกระเป่าเสื้อ นึกสงสัยเพียงอย่างเดียว เกล็ดชิ้นนี้มี
ประโยชน์อย่างไร

“วันนี้วันดีดีอิอันวิเศษ ขอให้เทเวศอำนายกุศลผลบุญถึงเจ้า คลาดแคล้ว
ภัยกรรมเคราะห์ทั้งหลายอย่าได้มี” แม่ขวจันอวยพรให้

ในความสลัว น่าแปลก คลับคล้ายร่างนางสว่างเห็นชัด ราวแสงจันทร์
สลับหาค่าทอดสว่างเข้ามาก็มีไซ้

เขาพิชชาขึ้นคุกเข่า ก้มลงกราบแม่ขวจันด้วยกิริยาเคารพนอบน้อม
สูงสุด

เมื่อเงยหน้าขึ้น เขาพบว่าตนเองกำลังอยู่โดดเดี่ยวท่ามกลางแสงเทียน
วิบแวมและกลิ่นธูปกรุ่นกำจาย
กำพร้าได้เห็นแม่ชาวจีนเป็นครั้งสุดท้าย ยามเมื่อไหว้วันทาลาออกมา

สถาบันวิจัยและพัฒนา

สาม

ลองดี

คืนนั้นทั้งคืน กำพรว้าท่อมส่องให้กับมนตราอันแปลกประหลาด...

มนตร์ที่จะใช้ปราบชีวานาค!

เขาจะต้องทำให้สำเร็จ ก่อนที่ชีวานาคจะกลับมาล้างแค้นพญามหาสุรอุทก ซึ่งในชาติภพนี้ท่านเป็นพระสงฆ์ผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ หลวงพ่อ พระผู้มีพระเสถียรอุบอุ่น เยือกเย็นผิดกับพระรูปอื่นที่เคยเห็น

เสียงท่องคาถาท่อมต่ำไหลเนื่องเหมือนเกลียวน้ำมีบางคำผิดเพี้ยนไป

ลมยามเข้ามิดโชยพัดเข้ามาจนหนาวยะเยือก แต่เขากลับไม่รับรู้ความรู้สึกนั้น

กำพรว้าเริ่มท่องคาถาบทที่หนึ่งอย่างซ้าๆ ชัดถ้อยชัดคำ แล้วกับบทที่สอง...บทที่สาม...

นิทานปรัมปราที่แม่ชาวจีนเล่า จะเป็นจริงหรือไม่?

แต่ร่องรอยบางอย่างก็สอดคล้องกับหลักฐานทางโบราณคดี

ผู้คนในภูมิภาคอุษาคเนย์ยกย่องนับถือขนาดหรืองูมาแต่อดีตกาลบรรพ์ เมื่อไม่น้อยกว่าสองหรือสามพันปีมาแล้ว เพราะมีหม้อลายเขียนสีบางใบพบที่บ้านเชียง อุดรธานี เขียนลวดลายเป็นรูปงูกระหวัดรัดพันกันอยู่

แสดงว่ามนุษย์สมัยนั้นมีคติหรือลัทธิบูชางู นับถือเป็นสัตว์ศักดิ์สิทธิ์

ตามตำนานเขมรมีความเชื่อว่ากษัตริย์ต้นสืบเชื้อสายจากพญานาค มีพญานาคสร้างเมืองให้ นิทานจีนยังมีเรื่องนางพญางูขาวที่มารักกับคน จนเกิดบุตรชาย และยังมีความเชื่อที่ว่ากันว่าพญานาคสามารถแปลงกายมาสมสู่กับมนุษย์ได้

ในบรรดาชุมชนบ้านเมืองทั่วภูมิภาคอุษาคเนย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณสองฝั่งแม่น้ำโขง ตั้งแต่ตอนใต้มณฑลยูนนานของจีนลงมาถึงปากแม่น้ำโขง ล้วนเลื่อมใสลัทธิบูชาขนาดทั้งสิ้น

หลักฐานทางประวัติศาสตร์ชี้ชัดว่า หนองแส ตามตำนานหมายถึงทะเลสาบที่เมืองคุนหมิง มณฑลยูนนาน แหล่งผลิตกลองมโหระทึกที่เก่าแก่

ถ้าเช่นนั้น หลังจากพระวิสุกรรมขับไล่ขนาดให้ออกจากหนองแส พวกขนาดก็ต้องอพยพลงมายังแถบมณฑลกว๋างสีของจีน อันเป็นที่อยู่ของชนชาติจ้วง และภาคเหนือของเวียดนาม ที่เรียกว่าถิ่นวัฒนธรรมดองซอน แล้วกระจายไปสู่ดินแดนอื่นๆ

รวมทั้งแม่น้ำโขง ประเทศไทย!

ได้ลำนน้ำโขง...

ชีวนาคหนึ่งอยู่บนแท่นหินในถ้ำ แสงจันทร์ยังเป็นโคมดวงเดียวให้ความสว่างแก่สถานที่นี้ ไบหน้าเย็นชา โหดลึก ดวงตาทอประกายเยือกเย็น

เสียงสาธยายมนตร์อาลัมพายน้องกำพร้าวั่วกระบพหู มันไม่ก่อให้เกิดปฏิกิริยาใดๆ นอกจากความขุ่นใจเล็กๆ เมื่อได้ยินมนตราที่ครั้งหนึ่ง มนุษย์เคยใช้ปราบเผ่าพันธุ์นาคของตน ทำให้ไร้อิสรภาพมานานนับพันๆ ปี

“เด็กน้อยเอ๊ย...เจ้ายังห่างไกลนัก หากคิดจะใช้มนตร์นี้มากำราบข้า”
 ชีวายนาคเหยียดยิ้มหยัน

มนตราสามารถสำแดงเดชได้มากน้อยขึ้นอยู่กับผู้ใช้มนตร์ อยู่ที่จิต
 ตั้งมั่นทรงพลานุภาพ และบุญกุศลที่เคยสั่งสมมา กำพริ้วไม่อาจทำให้ชีวายนาค
 กังวลใจ

“ข้าจะไม่รอให้ถึงวันที่เจ้าสำเร็จมนตร์หรอก หึ...หึ...”

ยังเข้ามิดอยู่ กำพริ้วเตรียมข้าวปลาอาหารสำหรับใส่บาตรทำบุญ
 กับข้าวในถาดไม่มีอะไรมาก มีเพียงข้าวเหนียวกับเนื้อเค็มเท่านั้น แต่
 หัวใจเขานั้นศรัทธายิ่งใหญ่ ยึดเหนี่ยวคุณแก้วประเสริฐสามประการอันเป็นสรณะ
 แห่งโลกา

พุทธรัตนะ คือองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้นำสัตว์โลกข้ามโอฆ-
 สงสาร ขจัดความมืดหลง ให้ดำรงในอริยสัจ ดำเนินตามมรรคมุ่งสู่นิพพาน

ธรรมรัตนะ อันประเสริฐ เลิศแล้วด้วยคำสอน ขจัดกิเลสมืดหมองแล
 ตัดหนา ขจัดอวิชชาอันมืดมน จนสว่างแจ่มใส

สังฆรัตนะ อริยสงฆ์ผู้อยู่ในระบอบพุทธโฆสาวาท ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ เห็น
 กรรมเห็นวิบาก เป็นเขตบุญแห่งโลก

เขาได้แต่หวังให้กุศลวันนี้ช่วยแก้หนี้เหตุการณผ่านพ้นด้วยดี
 เหตุการณ์บางอย่างกำลังเกิดขึ้น...

งูใหญ่ตัวดำมะเมื่อมนอนขวางอยู่เบื้องหน้า ตรงบันไดชั้นสุดท้ายอย่าง
 สบายอารมณ์

เขาชะงักเท่าก่อนเสียงเดินหลบทางอื่น แต่พอสาวเท้าอีกแค่สองสาม
 ก้าว งูอีกตัวก็เลื้อยตัดผ่านหน้า ใจวูบหลบอีกทาง สายตาปะทะกับงูอีกตัวกำลัง
 เลื้อยพันกอหญ้าขึ้นมาชูคอสูง

เขาก้าวถอยหลังอย่างระมัดระวัง เหลียวมองรอบตัวคล้ายระแวงไปหมด
 ในใจนึกแผ่เมตตาตามที่แม่ใหญ่ นวลเคยสอน

สัพเพ สัตตา.... สัตว์ทั้งหลายทั้งปวงที่เป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น

อะเวรา โหนตุ... จงเป็นสุข เป็นสุขเถิด อย่าได้มีเวรแก่กันและกันเลย
อัพพะยาปัชฌา โหนตุ... จงเป็นสุข เป็นสุขเถิด อย่าได้เบียดเบียนซึ่งกันและกันเลย

อะนีมาโหนตุ... จงเป็นสุข เป็นสุขเถิด อย่าได้มีความทุกข์กาย ทุกข์ใจเลย

สุขี อัตตานัง ปริหะรันตุ... จงมีความสุขกายสุขใจ รักษาตนให้พ้นจากทุกข์ภัยทั้งสิ้นเถิด

กำพร้าเดินเลี้ยวอสรพิษเหล่านั้น ตรงมายังที่หน้าลานเพื่อเตรียมใส่บาตร

อรุณรุ่งเฟื่องมาเยือน ผู้คนไม่มากนักค่อนข้างบางตากว่าปกติ อากาศเย็นสดชื่น ผุ่นกบินจับกลุ่มใหญ่ออกหากิน สายลมแรกตะวันพัดผ่านแมกไม้โบกสะบัดพาไอบรรยากาศยามเช้าก้าวมาถึง

เขารอใส่บาตรจนแดดเริ่มจัด ไม่มีพระผ่านมาสักรูป ทั้งๆ ที่เป็นลานวัดซึ่งปกติจะมีพระเดินบิณฑบาตหลายรูป

แต่วันนี้เงียบเหงาวังเวงผิดปกติ!

กำพร้ารู้สึกตะครันตะครอ สะบัดร้อนสะบัดหนาว มีพลังอำนาจบางอย่างครอบคลุมบริเวณนี้

“สงสัยผมคงไม่มีวาสนาได้ทำบุญมั่งครับ แม่ชาวจีน” กำพร้ารำพึงแผ่วเบา

“ต้องมีสิ” เสียงกระซิบแม่ชาวจีนดังแผ่วมาตามลม

หมอกขาวโรยตัวมาจากไหนไม่ปรากฏ แรกๆ กำพร้าไม่ได้สนใจ แต่ไม่นาน มันค่อยๆหนาแน่นขึ้นจนเต็มลานวัด มองดูราวกับบ่ออยู่กลางทะเลหมอก

“หมอกอะไรกันนะ” แวตารเริ่มสงสัย

ทะเลหมอกแผ่กว้าง ลอยต่ำ ดูราวผืนน้ำสีขาวขยับไหวรอบตัว
ท่ามกลางการเคลื่อนไหวของสายหมอก เสียงบางอย่างก็แว่วขึ้น

ครืด...ครืด...

เสียงคล้ายลากขอนไม้ขนาดใหญ่ที่มีลำยาวไม่สิ้นสุด

กำพร้าจ้องมองยังทะเลหมอกข้างหน้า

แรกทีเดียวไม่เห็นอะไร นอกจากเสียง ครืด...ครืด...ที่ตั้งเป็นระยะ

แล้วบางสิ่งบางอย่างก็แสดงตัวขึ้นต่อหน้า

มันเป็นลำตัวของสัตว์เลื้อยคลานขนาดใหญ่ ลักษณะคล้ายต้นตาล สี
ทึมๆ ไม่สามารถเห็นมันอย่างชัดเจน กระทั่งสายหมอกค่อยคลายตัว ลักษณะ
สีสันของมันจึงชัดเจนกระจ่างตา

มันคือลำตัวของขนาดมหึมา เกล็ดสีน้ำตาลอ่อนส่องประกายสะท้อนแสง
เคลื่อนตัวผ่านเชิงเขา

เสียงครืด...ครืด...ดังไม่ขาดระยะ

สายตาของเขาจ้องมองตะลึงลาน ทำอะไรไม่ถูก

ผ่านไปราวหนึ่งหรือสองนาที เสียงครืดค่อยๆ แผ่วลง แผ่วลง คล้าย
เจ้าของเสียงเลื้อยไกลออกไป

กำพร้าค่อยได้สติ ลมหายใจถูกระบายออกมา เมื่อครู่เขากลับลมหายใจ
ไม่กล้าส่งเสียง กลัวสิ่งที่เห็นจะแสดง ‘อะไร’ ให้ดูมากกว่านี้

ควินมนตราลอยคลั่งมีอำนาจสะกดไม่ให้ผู้คนอยากผ่าน แม้กระทั่งพระ
ที่จะมาบิณฑบาตก็เปลี่ยนเส้นทาง ชีวายนาคกลับแกลังกระทั่งเรื่องบุญกุศล

นาคราชตนนี้ไม่ศรัทธาพระพุทธรศาสนาอยู่แล้วจึงไม่แปลกที่คิดแกลัง
กันเช่นนี้

กำพร้าคุกเข่าลงประนมมือ ยกถาดอาหารที่จะใส่บาตรจรดหว่างคิ้ว

อิมานี มะย้งภักนเต ภัตตานี สะปะริวารานี ภิกขุสังฆัสสะ โอนเชะยามะ
สาธุโนภันเต ภิกขุสังโฆ อิมานี ภัตตานี สะปะริวารานี ปะภิกคัณฑาทู อัมหากัง
ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ...

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าขอน้อมถวายภัตตาหาร กับทั้งบริวาร
เหล่านี้แก่พระภิกษุสงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับ ภัตตาหาร กับทั้งบริวารเหล่านี้
เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าสิ้นกาลนานเทอญ...

เขาดั่งใจสวดถวายอาหารจนจบ จิตจดจ่อถึงพระสงฆ์ผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติ
ชอบ น้อมจิตอาราธนานิมนต์ท่านมารับบาตรด้วยจิตเคารพศรัทธา

“ขอพระสงฆ์ผู้เป็นเนื้อนาบุญอันไพศาลแก่โลก ได้เมตตาไปรดสัตว์
รับบิณฑบาตจากกระผมด้วยเถิด”

ม่านหมอกเริ่มเจือจางลง จนกลมกลืนกับอากาศธาตุ

จิตแน่วหนึ่งเป็นหนึ่งเดียว ปิติเกิดขลุ่ยชู กระแสความเย็นแผ่กระทบใจ
ลืมหูลืมตาขึ้นมองเห็นชายจีวรเหลืองๆมาแต่ไกล

หลวงพ่อกำพร้าเดินนำหน้าราศีฉายชัด พระภิกษุเดินตามอีกสอง
รูป กิริยาสงบสำรวมยิ่ง แสงแดดอ่อนกระทบชายจีวรดูมลังเมลิองชวนศรัทธา

พระภิกษุทั้งสามเดินมารับบาตรเงียบๆ ดวงตาทอดต่ำเฉพาะฝ่าบาตร
ไม่เหลียวเหลือบแลรอบๆ

กำพร้าหยิบอาหารใส่บาตรด้วยความเคารพ ปิติกำซาบใจ รอบตัวเต็ม
ไปด้วยกลิ่นอายแห่งความอบอุ่น มีแสงอ่อนๆเจิดจ้าตลอดกาล

กระทั่งพระทั้งสามรูปเดินจาก กำพร้าคุกเข่าพนมมือลา รู้สึกแปลกใจ
เมื่อเงยหน้าไม่เห็นกระทั่งชายจีวร

เขารู้สึกใจอึดปัดล้นห้วงอก พาให้กายเบาใจเป็นสุขอย่างไม่เคยเกิดมา
ก่อน มองทุกสิ่งรอบตัวสวยงามไปหมด

วัดป่าแห่งนี้ร่มครึ้มด้วยต้นไม้ใหญ่ กำแพงวัดทอดยาวเป็นแนวเห็นแต่
ไกล ตัวศาลาเป็นไม้ใต้ถุนสูง ด้านล่างเพปูนขัดมันปล่อยโล่ง ส่วนด้านบนจะมี

พระพุทธรูปองค์ใหญ่ตั้งเป็นประธานด้านใน ตั้งแท่นเทียนบูชา บรรยากาศสงบ ร่มเย็น เรียบ ไม่มีผู้คนพลุกพล่าน

ส่วนประกอบต่างๆ ของสถาปัตยกรรมตั้งแต่ซุ้มฟ้า ลงมาจนถึงราวบันได ล้วนมีขนาดประดับประดาอยู่ทั้งสิ้น

ชาวหนองคายยกย่องนับถือภาคเป็นบรรพบุรุษของพวกเขา

ตอนเด็กๆ กำพร้าเคยถามแม่ใหญ่ นวล หญิงชราที่คอยเลี้ยงดูซุซุบเมื่อครั้งยังเยาว์ว่า...ทำไมบันไดทางขึ้นวัดจึงมีรูปปั้นของพญานาค

แม่ใหญ่หัวเราะเห็นฟันดำปี และเล่าว่าพญานาคเป็นสัตว์ที่อยู่ในตำนานไทยมานานแสนนานแล้ว

ตำนานในศาสนาพุทธเล่าว่า เมื่อพระพุทธเจ้าทรงตรัสรู้แล้ว พระองค์ทรงเสด็จไปประทับที่ต่างๆ เมื่อสัปดาห์ที่สามทรงเสด็จผ่านต้นมุจลินท์ ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของต้นศรีมหาโพธิ์

มุจลินท์ หรือที่คนไทยเรียกว่าต้นจิก เป็นต้นไม้ที่ขึ้นตามที่ชุ่มชื้น เช่น ห้วย หนอง คลอง บึง เป็นไม้เนื้อแข็ง ดอกสีขาวและสีแดง ใบหนาแน่นให้ร่มเงา พระองค์จึงทรงประทับ ณ ใต้ต้นไม้นั้น

ช่วงที่พระพุทธเจ้าทรงประทับอยู่ ณ ที่นั้น ฝนเทลงมาอย่างหนักตลอดเจ็ดวันไม่ขาดสาย พญานาคนาม มุจลินท์ เลื้อยขึ้นมาจากบึงน้ำใกล้ๆ เข้าไปวางขนดหางเจ็ดรอบ แผ่พังพานปกป้องพระพุทธองค์ มิให้ต้องลมฝน

ครั้นฝนหาย พญานาคมุจลินท์คลายขนดออก และจำแลงเป็นมาณพเฝ้าพระพุทธองค์

ตำนานเรื่องนี้เป็นที่มาของการสร้างพระพุทธรูปปางนาคปรก ที่ถือว่าศักดิ์สิทธิ์ทางเมตตา เพราะสอนให้เห็นอนิสงส์แห่งเมตตาที่แผ่ไปยังสรรพสัตว์

นาค จึงถือเป็นผู้พิทักษ์ศาสนสถานที่สำคัญ รวมทั้งบรรดาทรัพย์สมบัติต่างๆ ในวัดด้วยเหตุนี้

กำพร้าเปิดประตูโอบสอเข้าสู่ภายใน สายลมกรูกรียวหมุนรอบร่างเขา เป็นการท้าทาย กำพร้าชนลุกชู รัปตั้งสติ...

มีสิ่งผิดปกติเกิดขึ้นแล้ว

เขายืนนิ่งใช้สายตาเก็บรายละเอียดรอบตัวอย่างรวดเร็ว

แต่แล้วแสงสว่างก็ดับลงในฉับพลัน

มีด...มันมีดสนิทไม่ผิดกับโลกันต์นรก กำพร้าตัวชาตึก พยายามควบคุมสติและจิตใจให้สงบตั้งมั่นได้

มันเริ่มแล้ว เขาบอกกับตัวเอง...

เสียงฟู่ดังเบาๆ คล้ายเสียงลมหายใจของอสูรร้าย ความมืดเริ่มแปรเปลี่ยน...แสงสีแดงฉานค่อยสว่างขึ้นเป็นแสงที่เหมือนส่องผ่านเลือดสดๆ

กำพร้าแทบระงับใจไม่อยู่ เมื่อมองเห็นบริเวณรอบๆ ตัว...

ที่นี่ไม่ใช่โบสถ์เก่าในวัดที่เขารู้จักอีกแล้ว

มันคือที่ไหนกัน?

เขาไม่อาจตอบได้...แต่ที่แน่ๆ มันไม่ใช่โบสถ์ที่คุ้นเคย ห้องสี่เหลี่ยมที่ปูไม้กระดานกลับกลายเป็นสถานที่โล่งกว้างสุดลูกหูลูกตา กลุ่มเมฆหมอกลอยปกคลุมทั่ว มีกลิ่นกำมะถันเจือในอากาศ

แสงสีแดงฉาบทาบริเวณรอบๆ ตัวเขา และกินอาณาเขตออกไปราวเกือบร้อยเมตร และไกลกว่านั้นคือ เขตแดนความมืดอันน่าขนลุกกรียว

“มีใครอยู่บ้างไหม?” เสียงจากปากที่กู่ตะโกนเหมือนก้อนหินโยนลงบ่อน้ำ มันสะท้อนก้องเป็นจังหวะคลื่น

เขาอยากจะหันหลังกลับ แต่ประตูที่เดินเข้ามาเมื่อครู่กลับอันตรธานไปไหนไม่รู้

กำพร้ากำลังเหยียบอยู่บนดินเหลวๆ เจอะแฉะ กลิ่นคาวจัดจืดจุ่มก เขายกขาก้าวออกไปด้วยความยากลำบาก สิ่งต่างๆ ในห้องสูญหาย กลายเป็นพันธุ์ไม้รูปร่างประหลาดขึ้นระเกะระกะ ไม่มีหญ้าและไม่ดอกให้เห็น มีแต่เฟิร์นจิงกี้ไก่อ และดงกกที่สูงเกือบห้าเมตร

ดูราวกับว่าเขาพลัดหลงเข้ามายังโลกดึกดำบรรพ์ไร้้นลับ
 สัตว์ประหลาดรูปร่างคล้ายแมงมุม แต่เป็นแมงมุมตัวใหญ่ที่สุดเท่าที่
 เคยเห็น กำลังไต่อยู่บนต้นสนและปาล์มที่ขึ้นเบียดเสียดยึดเยียดแยงหาแสง
 เขาต้องใช้ความสามารถของตนบุกฝ่าแดนมายานี้ออกไปให้ได้
 รอบตัวเขาระเกะระกะด้วยเนินดินสูงๆ ต่ำๆ พอหยั่งขา เขาก็จมลึกถึง
 ชาติคุม ยกขึ้นมาก็แสนยาก กลิ่นคาวยิ่งรุนแรงกว่าเดิม

ฟู...ฟู...

เสียงประหลาดดังขึ้นจากเบื้องหน้า เนินดินที่หนึ่งสงบกลับมีอาการ
 เคลื่อนไหว คล้ายลูกคลื่นในทะเลกว้าง

กำพรวดังสติระลึกถึงพระพุทธรูคุณ แต่ยังไม่ทันถึงเสี้ยววินาที เสียง
 ระเบิดก็ก้องกัมกัมขึ้น

บรี่ม!

ดินเหลวแตกกระจาย ร่างสุดอัปลักษณ์แสนพิกลพิการพุ่งขึ้นมา
 กำพรวดัดเศษดินที่กระเซ็นมาโดนหน้า พร้อมกับมองฝ่าแสงสีแดง...
 ร่างที่โผล่ขึ้นมาทำให้เขานึกพรันพรึง หัวของมันและลิ้นที่แลบปลาบ
 ไม่ต่างจากงู แต่ลำตัวกลับคล้ายกิ้งก่า มีเกล็ดขึ้นใหญ่ๆ ติดตามผิวหนึ่ง หัวใหญ่
 ส่ายไปมาปากอ้าเห็นเขี้ยววาววับ ฟันแต่ละซี่ยาวถึงสามนิ้ว คมราวมีดโกน
 ตัวของมันน่าเกลียดน่ากลัว ยืนตรงด้วยเท้าแข็งแรงทั้งสอง
 กำพรวดูเหลียวมองรอบกาย ก่อนหยิบท่อนไม้เหมาะมือ แล้วรອງหวะ
 พอมันเข้ามาใกล้ เขาก็กระหน่ำหวดไปเต็มแรง น้ำเมือกหนืดๆ ติดอยู่
 ปลายไม้หน้าขะเขยง มันไม่ตาย แต่กลับเพิ่มความโกรธแค้นให้กับมันอีก

มันคำรามก้อง ก่อนกระโจนลิวเข้าใส่!

กำพรวดูเบี่ยงตัวหลบ ร่างเสียหลักล้มลงไปในดินเหลว เขาพยายาม
 ตะเกียกตะกายหนี คาถาต่างๆ กลับเลื่อนหลง ไม่อาจใช้ทันท่วงที่

“แฮ่...” ลิ้นยืดยาวแปลบปลาบฉกฟันข้อเท้าเขา

กำพร้ากลั่นใจดึงลิ้นอันมีเมือกลิ้นออก แต่ไม่สำเร็จ หน้าซำมันกลับดึง
เขาเข้าไปหา

มือทั้งสองของเขากัดดันพื้นแน่น ผืนตัว...แต่ไร้ผล ดินเหลวถูกไถเป็น
ทางยาว

“ฮะ...ฮะ...ฮา...” เสียงหัวเราะดังเสียดประสาทแว่วขึ้นมา

“ดูสิว่ามนตร์ของเอ็งกับอำนาจของข้า ใครจะเหนือกว่ากัน”

กำพร้ารู้ชัด มันเป็นเสียงของชีวานาค...

“เอ็งอยากลองดีกับข้า ช่วยอภัยพญามหาสุรอุทกนักไม่ใช่รี” คำถาม
ก้องมา

“เอาชนะสมุนของข้าได้ ค่อยว่ากัน”

เท้าที่แน่นด้วยมัดกล้ำมพาร่างยาวของเจ้าอสุรกายเยื้องย่างเข้ามาอย่าง
ช้าๆ เสียงคำรามสะท้านแก้วหู น้ำลายเหนียวๆ ไหลยืดยาด

กำพร้าหลับตาสำรวจใจ กำหนดดินเหลวเป็นอารมณ์ จากนั้นกอบดิน
ขึ้น อธิษฐานจิตถึงแม่ขาวจันและขว้างออกไปสุดแรง ขณะที่มันฉกปากเข้าหา
เป้าหมาย

ขออำนาจบารมีแห่งพระรัตนตรัย จงคุ้มครองข้าให้น้อยให้สามารถทำการ
ได้ลุล่วงด้วยเถิด

ดินเหลวกลับกลายเป็นลูกไฟพุ่งเข้าใส่ปีศาจนั้นอย่างจัง

“ฮ้าก...”

มันร้องออกมาคำเดียว ลื่นคลายจากข้อเท้า มันรีบเลื้อยมุดหายลงไป
ใต้โคลน

ชั่วแวบแสงสีแดงก็หายไป ทุกอย่างกลับคืนสู่สภาวะปกติ เขาอนนพ
อยู่ภายในโบสถ์หลังเก่าที่เดิม

พระพุทธรูปปูนองค์ขาวประดิษฐานอยู่ที่เดิม เช่นเดียวกับภาพภุริทัต
ชาดกที่ฝาผนัง

ภาพลวงที่เกิดจากอำนาจมนตร์มายาหายไป คล้ายไม่มีอะไรเกิดขึ้น
 แต่...ถ้าเราพบบางสิ่งบางอย่างที่จุดกระชากใจให้เหววบ
 ที่หน้าอกของเขามีคราบงูใหม่ๆ ขนาดเท่าแขนเด็กยาวเกือบสองเมตร
 วางพาดเด่นสง่า ยืนยันสิ่งที่พบเห็นเมื่อครู่ไม่ใช่ความฝัน ไม่ใช่กลมายา มันคือ
 ความจริง!

ความจริงที่หาคำตอบไม่ได้...มันเกิดขึ้นอย่างไร
 ถ้าปราศจากความเข้าใจอย่างหนาวเหน็บ

ประจันหน้า

สถานที่แห่งนั้นเป็นถ้ำกว้าง เพดานสูง ตามผนังเต็มไปด้วยหินงอก หินย้อยสะท้อนแสงวิบแวมราวกับกรวดเพชร

ในถ้ำมีเสียงของสายน้ำดังแว่วๆ คล้ายมีลำธารลอดผ่าน พื้นถ้ำเรียบ เป็นทรายนุ่ม กลางคูหา มีบรูษหนึ่งยืนเด่นสง่า เงยหน้ารับแสงจันทร์ที่ส่องผ่าน โพรงถ้ำเบื้องบน

เขาอยู่ในชุดคลุมยาวสีดำสนิท ดวงตาที่เพ่งต่อแสงจันทร์เคลื่อนต่ำลง มายังผนังถ้ำ

ที่นั่นมีภาพสลักของพญานาคตนหนึ่ง

บรูษผู้นั้นคุกเข่าหมอบราบแสดงความเคารพต่อรูปสลักนั้น

“ข้า ชีวายนาคขอสักการะต่อเจ้าปู่ศรีสุทโธนาคผู้ยิ่งใหญ่แห่งบาดาลนคร”

ชีวายนาคอยู่โดดเดี่ยวท่ามกลางความมืดและหินผา

พญานาคผู้ทรงฤทธิ์หยิ่งผยองและเต็มไปด้วยเพลิงอาฆาตกำลังคุกเข่า ต่อเจ้าปู่ที่เขาเคารพยึดถือเป็นสรวงสูงสุด

“ถึงแม้เจ้าปู่จะกักขังข้าด้วยมนตราเป็นเวลานับพันๆปี...”

ยามกล่าวถึง ดวงตาสว่างเจิดจ้า รวากับบรรจุเพลิงอันร้อนแรงเอาไว้

“แต่ข้า...ก็ยังไม่ลืมสิ่งที่อ้ายพญามหาสุรอุทกกระทำต่อลูกข้า”

สีหน้าเปล่งประกายแค้นเคือง

“ไม่ว่ามันจะเกิดอีกกี่ร้อยกี่พันชาติ ข้าก็จะตามไปจงล้างมันทุกภพ”

รอยกระหิ่ยมุขขึ้นที่มุมปาก เป็นทั้งหมายมาดและเย้ยหยัน

“ข้าจะทำให้มันต้องพบกับความวิบัติ สูญเสีย ให้มันรื้อของชีวิตก่อนจะ

ตายอย่างทุกซ์ทรมาณ”

พูดจบก็ยื่นร่างขึ้นยืน เยหน้ามองแสงจันทร์ดังเดิม

“ความเจ็บปวดที่ถูกพันธนาการนับพันๆปี จะต้องได้รับการทดแทน
สาสม”

คืนนี้ ลานวัดเจียบเหงาวังเวงไม่ผิดกับป่าช้า

แม้ผู้คนด้านนอกจะคึกคัก กำพร้าวแยกตัวเข้าพระอุโบสถอย่างเงียบๆ
หยิบคัมภีร์อาลัมพายนมาอ่านอีกครั้ง ทำใจคิดว่ามันเป็นหนังสือเล่มหนึ่ง ไม่
คาดหวังจะได้เห็นอิทธิฤทธิ์ใดจากมัน

เขาปล่อยใจสบายๆ อ่านไปเรื่อยๆ พลิกอ่านแต่ละหน้า ลองอ่านซ้ำๆ
พยายามทำความเข้าใจกับภาษาที่ไม่รู้คำแปล พออ่านไปรู้สึกว่ามีจังหวะ ต่อให้
ไม่เข้าใจความหมายเลย แต่จังหวะที่เป็นช่วงๆ กลับช่วยให้มนตร์บทนี้ซึมเข้า
สมองอย่างไม่รู้ตัว

ผ่านไปก่อนคืน ไม่รู้อ่านมนตร์บทนี้ย้อนไปย้อนมากี่เที่ยว ลองปิด
หนังสือแล้วสาธยายบททวนซ้ำๆ ช่วงแรกตะกุกตะกักอยู่บ้าง พอนึกถึงจังหวะ
เขาก็ทวนคำได้คล่องลื่นจนกระทั่งจบ

หน้าที่ของเขาคือต้องปกป้องหลวงพ่ोज้าอวาสาให้ปลอดภัยจากชีวะยา-
นาคที่ถูกมิถุนาที่ฐิเข้าครอบงำ

ปีกรাত্রีคลี่คลุ้มมาอย่างรวดเร็ว ท้องฟ้ามีพยับเมฆสีเทาเคลื่อนตัว
 เชื้องช้า จันทรเพ็ญกลมโตลอยเด่นส่องสวาก่อนมีริ้วเมฆบาง ๆ พาดผ่านให้เกิด
 รอยราตรี

บริเวณลานวัดสังัดเจี๊ยะ อิมครีมยิ่งกว่าป่าช้าอายุนับร้อยปี ไบไม้ทุกใบ
 นิ่งสนิท กิ่งก้านไม้ไหวเอน ยอดหญ้าสงบนิ่งตั้งเป็นแดนต้องห้าม ถูกกลิ่นอาย
 มนตราต้องสาป

อุโบสถตั้งโดดเด่น แสงจันทร์ระเรื่ออาบไล่ฉาบทามองเห็นหลืบเงาแห่ง
 ความวังเวง เมฆดำเข้าบดบังจันทร์ทากันรัศมีฉายทำให้ทุกสิ่งตกอยู่ในเงาตะคุ่ม

อากาศเย็นโชยผะแผ่วสัมผัสแขน กลิ่นจาง ๆ ลอยเอื่อยกระทบ นัยน์ตา
 กำพว้างปิดสนิทหากประสาทกลับตื่นตัว สถิตพร้อม หูแว่วเสียงแสบสากเคลื่อน
 เข้ามารอบตัว

กำพว้างลิ้มตาลูกขึ้นยืน สาวเท้ามายังด้านหน้า ปรับสายตารับภาพ
 ชัดเจน ขบวนการนับหมื่นแสนประมาณจำนวนไม่ถูกกำลังเลื้อยเต็มสนามหญ้า มี
 บางส่วนเลื้อยถึงเขตอุโบสถ ท่าทางอีกรัศมีล่ำพองใจ อากาศเคลื่อนตัวพวกมัน
 ดังคลื่นทยอยซัดเป็นระลอก

หลายตัวที่เลื้อยเข้ามาต่างชูคอแผ่แม่เบี้ยแสดงอาการคุกคามจนหน้า
 ขยาด

รอบตัวเรียงรายด้วยอสรพิษร้าย แต่กำพว้างกลับไม่รู้สึกลัวสักนิด คิด
 อีกรัศมี มีมนตราอาลัมพายนี่ที่ใช้ปราบได้แม้กระทั่งพญานาคอยู่ในมือ จะมา
 กลัวอะไรกับเหล่าอสรพิษพวกนี้ กำพว้างเดินออกจากห้องประจันกับทัพหน้าฝูง
 อสรพิษที่ชูคอแผ่แม่เบี้ยกันสลอน หมายถึงท่องมนตราอันศักดิ์สิทธิ์สังหาร
 กองทัพงูร้ายให้ตายสิ้น

แต่...กระแสคำสอนของแม่ใหญ่หลวง หลงชิงชားที่เขารักยังมีต่างจาก
 บุพการีแว่วย้อนให้หวนคิดถึง

เขาเคยไปซ่อนปลากัดที่ก่อหวอดในพงหญ้า ซ่อนได้ปลากัดลูกหม้อตัว
 เขียวป้อ ก็วิ่งโร่เอาไปหวอดแม่ใหญ่หลวง แต่แม่ใหญ่กลับดูใส่ บอกให้เอามันกลับ
 ไปปล่อยซะ

แกสอนว่า...ใครๆก็รักชีวิตตัวเองทั้งนั้น อย่างสร้างบาปกรรม

เมื่อคิดได้ จิตใจก็พลันสงบราบเรียบ ความเมตตาสงสารก็เกิดขึ้นจับหัวใจ ริมฝีปากขมขมขมิบ เขาตัดสินใจเปลี่ยนมาสวดบทชั้นตรีตตคาถาแทน ซึ่งเป็นบทสวดมนต์เจ็ดตำนาน ใช้ในงานประเพณีมงคลของชาวสยาม

ในบทสวดกล่าวถึงพญานาคทั้งสี่ตระกูล ได้แก่...ตระกูลวิรูปักษ์ เป็นพญานาคที่มีผิวกายสีทองสุกอร่าม ตระกูลเอราปถ เป็นพญานาคที่มีผิวกายสีเขียว ตระกูลจัพยาปุตต์ เป็นพญานาคที่มีผิวกายสีรุ้งเป็นเลื่อมลายส่องประกาย ตระกูลกัณหาโคตม์ เป็นพญานาคที่มีผิวกายสีดำ

พญานาคทั้งสี่ตระกูลใหญ่นี้ได้กระจัดกระจายขยายเผ่าพันธุ์เป็นสองสาย เรียกว่านาคบก (ถลชะ) สายหนึ่ง กับนาคน้ำ (ชลชะ) อีกสายหนึ่ง

วิรูปักษ์เข หิเม เมตตัง เมตตัง เอรา ปะเทหิมะ...

...ข้าพเจ้ามีเมตตาจิตต่ออุฏตระกูลวิรูปักษ์ทั้งหลาย ข้าพเจ้ามีเมตตาจิตกับอุฏตระกูลเอราปถะทั้งหลาย

กระแสร้องอ่อนโยนทอดนุ้ม สาวเท้าไปข้างหน้าอย่างไม่หวั่นเกรง ผุ่งงูที่พหน้ายัดตัวขึ้นสูงเตรียมจู่โจม กำพร้ายังตั้งสติมั่น มองพวกมันด้วยความรู้สึกดั้งเดิม

มา มัง อะปาทะโก หิงสิ

...ขอสัตว์ไม่มีเท้า อย่าได้เบียดเบียนข้าพเจ้าเลย

ผีเท้าสม่าเสมอไม่มีสะดุดสักนิด จนเคลื่อนเข้าไปใกล้พวกมันแทบชิด ฝ่ายตรงข้ามลดระดับแม่เบี้ยลง สัมผัสต่อกระแสเมตตานี้ได้ แต่แล้วกลับมีอำนาจคำสั่งฟุ้งปลาบ พวกมันยกตัวขึ้นอีกครั้ง ดวงดาวว แม่แม่เบี้ยเต็มที่พร้อมพุ่งเข้าใส่

กะตาศรีรักษา กะตาศรีเมประริตดา ปะฎีกะกะมันตุ ภูตานี โสหัง นะโม
ภะคะวะโต

...ขอสัตว์ทั้งหลายเหล่านั้น จงหลบหลีกไปเสียเถิด เพราะการรักษา
ป้องกันอันข้าพเจ้าได้ทำไว้แล้ว เพราะข้าพเจ้านั้น กระทำความนอบน้อม แต่
พระผู้มีพระภาคเจ้าอยู่

กำพร้าไม่หวาดหวั่น จิตใจแนบชิดกับบทสวด

ความปรารถนาดีแผ่อกโดยรอบ ไม่มีที่สิ้นสุด ไม่มีประมาณ มั่นใจการ
กระทำของตนแน่วแน่ ยอมสละชีพหากต้องตาย แต่หัวใจยังไม่เสื่อมคลาย
คงมั่นต่อคุณพระรัตนตรัยที่ตนนับถือ

งูร้ายเหล่านั้นนั่งงันเหมือนถูกสะกด กำพร้าลัดเลาะตามช่องว่างที่พอมี
เหลือตรงไปยังกุฏิ อสรพิษแน่นขนัด กัดขวางจนไม่มีที่พอให้เหยียบย่าง

เขาพูดออกไปด้วยเสียงราบเรียบปกติ

“ช่วยหลีกทางให้หน่อย”

ขาดคำกองทัพอูแยกออกเป็นสองฝั่ง เปิดทางให้เดินสู่กึ่งกลางสนาม
เกล็ดพวกมันสะท้อนแสงเป็นประกายระยิบระยับดุคล้ายมหาสมุทรกว้างถูก
แบ่งออกเพื่อพาลงสู่กึ่งหล้าบาดาล

กำพร้าเดินต่อไปท่ามกลางวงล้อมสัตว์ร้าย รอบกายเต็มไปด้วยศัตรู

ครู่เดียว เเงาราง ๆ ของบุรุษหนึ่งปรากฏชัดเจนขึ้น

“ฝากกองทัพอสรพิษมาได้นับว่าไม่เลว” นี่คงเป็นคำทักทายจากจอม
นาคา

“นี่เป็นเพียงการแผ่เมตตาต่อสัตว์โลก แสดงจิตเจตนาที่ไม่เบียดเบียน
ซึ่งกันและกันตามแนวคำสอนของพุทธองค์”

“เลิกพูดถึงชื่อนี้สักที ข้าคร้านจะฟัง” ชิววยนาคโพล่งขึ้นอย่างหัวเสีย

“เอาสิ ข้าอยากูรู้ถ้าหากอสรพิษทั้งหมดนี้จู่โจมเจ้าในคราวเดียว ดูลิ
แต่เมตตาอย่างปากพูดจะช่วยรักษาชีวิตเจ้าได้หรือไม่”

กำพร้าอึ้ง เขาเชื่อมั่นในพระพุทธรเจ้าก็จริง แต่ไม่มั่นใจว่าตนเองจะมีเมตตากรุณามากพอที่จะหยุดยั้งอสรพิษร้ายภายใต้การควบคุมของชีวายนาคได้

ฟู...ฟู...

เหล่าภูพิชระรวมตัวกันรวดเร็ว เข้าจู่โจมกำพร้าทันที

กำพร้าปักเท้ามั่น แกวตารอจน์ หนีไม่ได้ ต้องปักหลักสู้ พร้อมกันนั้นมนตรีอ่าลัมพายนี่ที่ท่องบ่นก็หลุดออกมาทันที

“โอม...นะนะ...ชัยยะตะทา นาคาคะถา...”

ผลึกมือออกไปเบี่ยงหน้า บังเกิดกระแสมหมนพัดพุ่งกระจายเสียงซัดซาดังติดต่อกันราวสายฝน อำนาจแห่งมนตรีขับไล่อสรพิษจนสับสนรวนเรตั้งขบวนไม่ติด

กำพร้าหยุดสาธยาย เนื้อตัวร้อนผ่าว ความฮึกเหิมบังเกิด กวาดสายตามองรอบ ๆ บนพื้นเกลื่อนกล่นด้วยซากงูเลื้อยลิ้นนี้ตาย

ชีวายนาคกลับลอยเด่นสูง เผยรอยยิ้มเยาะแหวตาสาสมใจ ชีวายนาคไม่ได้หวังพุ่งงูเหล่านั้นจะทำอันตรายเด็กน้อย ไร้ทางสู้ แต่การสั่งจู่โจมก็เพื่อโยนหินถามทาง ดูกำลังฝ่ายตรงข้ามว่าร้ายแรงปานใด

“คิดว่าเจ้ากำลังทำอะไรอยู่”

“ผมทำในสิ่งที่สมควร” กำพร้ายื่นหยัดตอบ

“สิ่งสมควรของเจ้าคือการกล้าทำหายช้า” กระแสเสียงดุดัน

“แต่ผู้ที่ท่านมุ่งร้ายเป็นพระสงฆ์ผู้ทรงศีล มีฝ่าเหลืองเป็นธงชัยพระอรหันต์”

“มันจะเป็นอะไรไม่สำคัญ แต่มันเป็นศัตรูของข้า”

กำพร้าถอนใจ ดูท่าพุดไปก็ไม่มีประโยชน์

“ถ้าท่านคิดอย่างนั้นผมก็สนใจ”

“สงสัยว่าแค่การสั่งสอน มันจะเบาเกินไป เจ้าถึงกล้าต่อคำกับข้าเยี่ยงนี้”

คำพุดนี้เนิบช้า ราวเรียบ แผงกระแสคุกคามปิดไม่มิด

ความพรั่นพรึงผุดขึ้นกลางใจ

กำพร้าวู้ตัวดี อำนาจที่มีไม่อาจต่อต้านฝ่ายตรงข้าม
 แต่สั่งสอนเบาๆ เขายังแทบแย้
 ถ้าครั้งนี้ปะทะกันจริงๆ ผลจะเป็นเช่นไร

เมฆดำลอยต่ำ พายุพัดอุ้ๆ กองทัพพุ่งต่างหลบเร้น เปิดทางให้ผู้เป็น
 นายแสดงอำนาจบารมี กำพร้าว้าสำรวจใจเป็นหนึ่งใน กำมือแน่น

ชีวนาคกลับคืนสู่ร่างเดิม ม้วนตัวลอยสูง ลำตัวขนาดยามหิมา ตั้ง
 ท่าเตรียมจู่โจมอย่างแท้จริง

“ดูสิว้าคราวนี้เจ้าจะเอาตัวรอดได้อีกไหม”

พร้อมคำประกาศก้อง ส่วนหัวของชีวนาคพุ่งเข้าใส่เขาอย่างรวดเร็ว
 แรงปะทะทำให้เขากระเด็นไปไกล

จุก เสียด แทบขาดใจ ฝืนกำลังยันกาย รวบรวมสมาธิ จ้องเขม็งยังร่าง
 พญานาคที่ลอยอยู่เบื้องบน

“ผมไม่เคยมีความแค้นกับท่าน แต่ถ้าจะเล่นงานกัน ผมก็ไม่ยอมถอย
 แน่”

เป็นครั้งแรกที่เขาเปล่งวาจาท้าทายไม่กลัวเกรง

ชีวนาคเลื้อยวนอย่างอหังการ ท่าทางดูหมิ่นคู่ต่อสู้ ชนิดไม่เห็นอยู่
 ในสายตา

“ฮ่า...ฮ่า...” เสียงกระหึ่มหัวเราะลั่น

ดวงตานาคราชใสกระจ่าง หงอนสูง แผงคอสง่าแสดงฤทธิ์ แต่ละเกล็ด
 เปล่งรัศมีสีแดงจ้า อ้าปากพ่นเพลิงพิษพุ่งตรงเป็นเปลวสีส้มแดงเข้าใส่ ตั้งใจเผา
 คราเดียวให้เป็นจุณ

กำพร้าว้างตัวหลบทัน

เพลิงพิษเฉียดตัวไป ไม่เกินสามศอก

ไอร้อนและกลิ่นเหม็นชวนคลื่นเหียนกระจายคลุ้ง ยิงต่อต้านนาน
 เร็วแรงยิ่งหุดหาย อำนาจฝ่ายตรงข้ามกลับเพิ่มพูน

สติ สมาธิ สัมพันธ์กับร่างกาย มนตราที่มีเตรียมพร้อมปะทะต่อสู้

ลมเริ่มแรงขึ้นจนกำพรวดแทบต้านทานไม่ไหว สู้กัดฟันเฟ่งสายตา
อารมณ์เป็นหนึ่งเดียว มন্ত্র์อาลัมพายน้ถูกสาธยายตะโกนก้องกังวาน

โอม...

วาจาจิ้งหะสอดคล้องคล้ายขับลำนำดนตรี ลมแรงจนแทบกลบกระแ
เสียงสิ้น

รอบกายชีวายนาคแผ่เปลวเรือเรืองฉายรอบตัว แสงสว่างและคลื่น
ความร้อนกระจายทั่วก่อนรวมเปลวไฟ ชีวายนวมวดร่างกลายเป็นนาคาเพลิงพุ่ง
เข้าทำร้ายเด็กชายผู้ยืนกล้าท้าทาย

กำพรวดไม่หวั่นเกรง ยามท่องมนตร์ อำนาจแห่งคาถาจะแผ่ออกคุ้มครอง
ต่อต้านฤทธาพญานาค

กระแสมเป็นระลอกคลื่นซัดพานาคาเพลิงให้โผลดแล่นจู่โจม แต่ไม่อาจ
ถึงตัวกำพรวดได้ รอบร่างฉายเกราะสีเขี้ยวเรืองออกป้องกัน

กำแพงมนตรารันเข้าใกล้ บอกถึงความอ่อนด้อยไม่อาจต้านทาน

กำพรวดรวบรวมกำลังอีกครั้ง กระแทกเพลิงพิษนั้นกลับคืน

โครม...ปัง...

ฟู...

งูไฟสั้มผัสผ่านก็แตกสะเก็ดกระจายทั่ว จิ้งหะมนตร์ถูกเร่งแรง เกราะ
เขี้ยวขยายตัวออกกระแทกนาคาเพลิงจนแตกเป็นสะเก็ดไฟเล็ก ๆ และดับใน
ที่สุด

แรงต่อต้านสลาย กำพรวดเซถลากระแทกพื้น จุกเสียดแทบกระอัก

เขารีบพลิกร่างเพื่อเตรียมรับการจู่โจมอีกครั้ง

“ฮ่า...ฮ่า...”

ชีวายนาคหัวเราะลำพองใจทั้งที่เห็นฝ่ายตนแตกพ่าย นัยน์ตาคู่นั้นฉาย
ส่องบอกถึงความไม่อัปจน

ครืน...

แผ่นดินสะเทือนเลื่อนลั่น พื้นเขยาสั่นสุดแรง

ดวงตาชีวายนาคฉายประกายลุกโชน ร่างสีแดงเปล่งแสงจัดจ้า

ฟ้าร้องดังลั่น สั่นสะเทือน สายฟ้าแลบแปลบปลาบ สีแดงจากชีวายนาคยิ่งสุกสว่าง และแล้วร่างแปลงพญานาคก็แตกตัวลุกเป็นลูกไฟจำนวนมหาศาลสาดใส่กำพริ้อย่างรุนแรง

กำพริ้าชวนเซ ไม่อาจยืนทรงตัว

ลูกไฟจำนวนมหาศาลตกลงมาราวกับห่าฝน มองไปทางไหนก็พริ้วพราวด้วยแสงส้มแดง ไอร้อนแผดกล้าไม่ผิดกับนรก

รวดเร็วไม่ผิดกับกระสุนเพลิงที่ยิงออกมาจากกองทัพอันเกรียงไกร มีแม่ทัพใจคออำมหิตเป็นผู้สั่งการ

เสียงมนตร์อาลัมพายน้เข้มข้นขึ้น

กำพริ้ามีเพียงสิ่งนี้เท่านั้นที่ใช้ต่อต้านหึกหาญ เขาจึงหุ่เมเทเชื่อมั่น ใช้กำลังทั้งหมดสาชยายเข้าต่อสู้

นัยน์ตาเขาเพ่งตรงฝ่าห่ากระสุนเพลิง สมาธิจิตแนบแน่นเป็นฐานมั่นคง

ลูกไฟจำนวนมหาศาลพุ่งตรงมาโดยไม่อาจหลบเลี่ยง

ฟู...ฟู...ฟู...

กระสุนอัคคีเข้าใกล้ในรัศมีหนึ่งเมตรก็พลันแปรเปลี่ยนลูกไฟดับกลับกลายเป็นสายลมเย็นพัดพลิว

รัศมีสีเขียวมุ่นวนรอบร่างกำพริ้า แผ่อำนาจด้านห่าเพลิง

พายุแห่งเปลวอัคคีโหมซัดกระโชกแรงเพียงแค่รอบนอก พอเข้าใกล้รัศมีพลังของกำพริ้าก็กลายเป็นแต่วโยอ่อนๆไร้เปลว ไร้พิษสง

อีกทั้งยังเปล่งแสงไปถึงพญานาคแปลงที่ลอยเบื่องบน แต่พอมมาได้ครึ่งทางก็ดับวูบ เจอกับแรงปะทะอำนาจที่เหนือกว่า

เหลือบทสวดอีกไม่มาก

ถ้าท่องจนหมดยังทำอันตรายจอมนาคไม่ได้ เขาคงไม่มีความมั่นใจเหลือพอจะท่องซ้ำอีกครั้ง ดังนั้นต้องหุ่เมเท รวมเจตจำนงแน่วเป็นหนึ่ง ใช้มนตราต่างอาวุธเข้าสยบชีวายนาคให้ได้

ได้ผล...

แสงสีเขี้ยวเปล่งประกายเจิดจ้ากว่าเดิมหลายเท่าตัว ดวงตาซีวายนาค
ทอประกายหวั่นไหว ร่างเปล่งมนุษย์หายไป กลายเป็นนาคราชใหญ่บิตตัวกลาง
อากาศอย่างแค้นเคือง

เสียงฟ้าร้องคำรามลั่นก่อนสายฝนจะตกลงมาไม่ลืมหูลืมตา

พญานาคเมื่อได้น้ำอาการสดชื่น ขณะที่กำพรวดเปียกโชกลืมหูลืมตาแทบไม่
ขึ้น สติยังตั้งมั่นกับมนตร์ที่ถอนสุดท้าย เสียงกึ่งไฟตายน

...ชัยยะ ชัยยะ คัมภีระ นาเคนทะนาคี...

รัศมีสีเขี้ยวจากกำพรวดส่องสว่างสูงสุด จับสายฝนเป็นประกายเรือง
ก่อนพุ่งเป็นเส้นสีเข้มถี่หนาเข้าครอบคลุมนาคซีวายนาค ประหนึ่งแหวนขนาด
ยักษ์ที่ทอดจับพญานูาร้ายโดยเฉพาะ

ช่วงเวลาตัดสินมาถึง นาคราชผู้ทรงฤทธิ์กล้าใช้อำนาจทั้งหมดที่มี ดิ้นรน
สุดกำลัง ส่วนกำพรวดตะโกนก้องจบวรรคสุดท้ายของมนตร์อาลัมพายนันทน์ที่

ครึ่น...ซู่...ซู่...

ฝนกระหน่ำหนักกว่าเดิมหลายเท่า แผ่นดินไหว สะเทือนรุนแรง
ซีวายนาคสะบัดตัวจวนจะหลุดจากพันธนาการ จากนั้นพุ่งเข้าใส่มนุษย์
น้อยสุดกำลังด้วยแรงโกรธถึงขีดสุด

ซีวายนาคลอยละล่องตกลงน้ำโขงไป จมดิ่งลึกใต้ผิวน้ำเย็นเยียบ
พร้อมกับร่างของกำพรวด!

บาดาลนคร

ร่างกำพร้าจมดิ่งลี้กสู່ห้วงน้ำที่ยากกำหนดความลี้ก เมื่อน้ำท่วมเลย
ระดับศีรชะ สัญชาติญาณเอาตัวรอดสั่งให้ตะเกียกตะกายพุ่งตัวขึ้นสูดอากาศ
เบื้องบน

แต่ผลกลับตรงข้าม...

ยั้งดิ้นรน...ยั้งจม...ดิ่งลี้กลง...ลี้กลง...

สายน้ำไหลเข้าปากจมูกจนท่วม อึดอัดหายใจไม่ออก คิดว่าต้องตายใน
ไม่กี่นาทีแน่ๆ

“ตายเป็นตาย” กำพร้าคิดในใจ

ดิ้นรนก็ไร้ประโยชน์ รอบด้านมีแต่ห้วงน้ำอันดำมืด ความลี้กที่หยั่งไม่
ถึงกัน มองอะไรไม่เห็น ไม่รู้ตัวตนอยู่จุดไหน

จะนั่นปล่อยร่างกายเป็นอิสระเสีย ทนไม่ได้ก็ยอมตาย

คิดอย่างนั้นจึงหยุดดิ้นรนทั้งแขนขาปล่อยตัวตามกระแส

จืดดิ่งลงเพียงชั่ววูบก็พบตนเองยี่นอยู่กลางแสงสว่างอันไร้ขอบเขต

ร่างกายเบาหวิว รอบกายไม่มีใคร กระทั่งมีการรวมตัวของกลุ่มแสงสว่าง
ณ จุดหนึ่งกอบปรเป็นร่างยี่นเด่นแลตรงมายังเขา

“นาคน้อย” เขารำพึงในใจกลับมีเสียงกังวานดัง

“ตั้งสติให้ดี หยิบเกล็ดนาคราชที่แม่ขาวจันมอบให้ออกมาสิ” นาคน้อย

กล่าว

เขาหยิบเกล็ดชั้นนั้นออกมาจากกระเป่าเสื้อ

แม่ขาวจันจงใจมอบเกล็ดชั้นนี้ให้เขาด้วยเหตุนี้เอง

สีเขี้ยวอ่อนของมันคล้ายเปล่งประกายเรือง ๆ ความเป็นในเนื้อแผ่น
กระทบมือ เขาสัมผัสกระแสบางอย่างไหลวนเอื่อย ๆ อยู่รอบเกล็ด เสมือนสนาม
พลังดึงดูดให้ตั้งลึกเข้าหา

เขาตั้งสติ นัยน์ตาจับจ้องอยู่แต่เกล็ดนั้น สูดลมหายใจลึก ไม่รู้สึกแม้แต่นิด
เดียวว่าอยู่ใต้กระแสน้ำ

ร่างจมลงที่ละน้อย กำพรวดตามไปอยู่ใต้แม่น้ำกว้าง เนื้อตัวไม่เปียกสัก
นิด ไม่เหมือนคนจมน้ำ ความรู้สึกบนบกกับใต้น้ำไม่แตกต่างกัน คล้ายความฝัน
ผิดกันที่มีสติรู้ตัวตลอดเวลา

อาการอึดอัด สำลักน้ำเริ่มคลาย ทั้งที่ยังมีน้ำไหลผ่านปากจมูก

ถึงจุดหนึ่งร่างกายโปร่งเบา ไม่มีความอึดอัดขัดข้องทั้งที่จมอยู่ใต้น้ำ

เกล็ดนาคราชเปล่งแสงสว่างเรืองรอง ครู่หนึ่งรังสีสว่างก็ฉายไซรรอบ
ตัว สายน้ำที่รายรอบก็อบอุ่น มีกลิ่นหอมอบอวล ซึมแทรกกลมกลืน

“กำพรวด” เขาเรียกพร้อมกวักมือให้เข้าไปหา

“ตามมาสิ”

นาคน้อยไม่อาร์มภพ ไม่ทักทาย เขาใช้ประโยคแรกบอกเจตนาของ
ตนเองทันที

“จะพาฉันไปไหน” เขาใช้จิตใจส่งภาษาแทนวาจา

“ตามมาก็รู้” นาคน้อยหันหลังเดินนำหน้า กำพรวดต้องติดตาม

เขาสาวเท้าเพียงสองสามก้าวก็ถึงระยะเข้ามาใกล้ แสงสว่างถอยไกล
ความสลัวรางเบื้องหน้าขยายตัวออกกว้างจันมองเห็นท้องฟ้ายามราตรี ดารดาษ
ด้วยหมู่ดาว จันท์กรลมโถลอยเด่นอยู่ปลายขอบฟ้า

ทั้งสองเดินห่างกันเพียงก้าวสองก้าว กำพรวังใจเดินเยื้องทางซ้าย เพื่อมองหาจุดหมายปลายทาง

เบื้องหน้าเป็นบันไดนาคราชทอดยาวจากปากถ้ำลึกลงสู่ภายใน นาคน้อยหยุดรอกำพรวังที่หัวบันได กล่าวกำชับอีกครั้ง

“เราจะลงไปข้างล่างกัน เห็นอะไรไม่ต้องถามทั้งนั้น” นาคน้อยไม่ขยับริมฝีปากสักนิดแต่คำพูดชัดเจนในใจ

กำพรวังพยักหน้า เท้าเบาหวิว จุดหมายอยู่ที่ใดสุดรู้ นาคน้อยลงบันไดทีละขั้นๆ ก้าวต่อลงสู่เบื้องล่าง

เขาก้าวลงสู่อาณาจักรที่อยู่ลึกใต้ลำน้ำโขง แต่กลับไม่มีมืดมิด มองเห็นสีเทาอ่อนนวลล้วนพราย ระลอกน้ำไหลละเอียด ลมกระแสบ่ไม่หยุดหย่อน ยิ่งลึกความสลัวรางเริ่มจางลง มีแสงสว่างรำไรฉายเรืองอยู่ลิบๆ

นี่คือความฝัน...หรือที่เห็นเป็นภาพมายา กำพรวังไม่ยอมเชื่อ สิ่งที่ปรากฏต่อหน้าจะมีอยู่จริง

รอบกายสว่างเรืองด้วยสีทอง มันสว่างจนมองเห็นเส้นสายกระแสน้ำ จุดที่ยืนไม่อาจคาดว่าลึกเท่าใด แต่น่าจะลึกเกินกว่ามนุษย์ธรรมดาจะดำมาถึง

กำพรวังพยายามนึกทบทวน คาดเดาว่าใต้ลำน้ำโขงนั้นจะเป็นเช่นไร แต่ไม่คิดไม่ฝันว่าจะได้มีโอกาสลงมายังดินแดนแห่งนี้ เคยอ่านคำบอกเล่าเรื่องนาคพิภพในหนังสือไตรภูมิพระร่วงที่อธิบายลักษณะของเมืองบาดาลไว้ว่า

...แต่ก่อนมีที่เปลา่ ยังมีलगแห่งเปลา่โดยกว้างโดยสูงได้แล 300 โยชน์ ก็ยังมี लगแห่งโดยกว้างโดยสูงแลได้ 500 โยชน์ก็ยังมี लगแห่งเปลา่โดยกว้างโดยสูงได้ 700 โยชน์ก็ยังมี แลที่นั่นกลายเป็นแผ่นดินเสมอกันทุกแห่ง เลื่อมขางามดังแผ่นดินเงินยวง มีหญ้าแพรกเขียวมันเหมือนตามกันโดยสูง 4 นิ้วมือเขียวงาม 3 นิ้วมือ ดังแผ่นดินแก้วไพฑูรย์ฉนั้นแลฯ

ดูรุ่งเรืองทั่วแผ่นดินมีเหมือนดังนั้นทุกแห่ง และมีสระหลายอันเทียรย่อมดาศไปด้วยดอกบัว 5 สิ่งแลดูงามนักหนา มีฝูงต้นไม้ทั้งหลายเป็นต้นเป็นลำงามมิได้เป็นดั่งเป็นแลง แลเป็นลูกเป็นดอกดูตระการงามนักหนา แลมีเชือก

เขาเถาว์ลัย ลางสิ่งเป็นดอกแดง ลางสิ่งเป็นดอกขาว ลางสิ่งเป็นดอกเหลือง ดู รุ่งเรืองงามแต่ที่นั่นทุกแห่งตั้งท่านแสวงแต่ไว้แล แห่งนั้นเรียกชื่อว่านาคพิภพ แล เป็นที่อยู่แก่ฝูงนาคทั้งหลายแล และมีปราสาทแก้ว และมีปราสาทเงิน และมี ปราสาททองงามนักหนา...

กำพร้ารู้สึกว่ายิ่งลงมาลึกเท่าไร ความหนาแน่นของน้ำก็ยิ่งน้อยลง ทุกที จนถึงจุดหนึ่งที่เขารู้สึกว่าไม่มีน้ำอยู่เลย เหมือนเขากำลังอยู่ในดินแดนอัน เป็นทิพย์ภาวะ บาดาลนครของพญานาคเป็นดินแดนลึกลับยากที่มนุษย์ธรรมดา จะเข้าถึงได้

เขาเดินตามนาคน้อยลงบันไดมาเรื่อยๆ จนกระทั่งถึงที่แห่งหนึ่ง เบื้อง หน้ามีทะเลสาบกว้างใหญ่ขวางอยู่ สายตาเหลือบเห็นสัตว์ประหลาดรูปร่างยาว คล้ายจระเข้เลื้อยหนี ก่อนกระโจนลงน้ำไป

ชายแก่หน้าตาน่ากลัวในผ้าคลุมสีหม่นนั่งอยู่บนเรือกวักมือที่มีแต่ กระจุกขาวโพลน เรียกนาคน้อยและกำพร้าให้เดินไปลงเรือที่จอดอยู่

เขาเดินตามนาคน้อยลงเรืออย่างว่าง่ายเหมือนถูกอำนาจบังคับ ทันทีที่ นาคน้อยและกำพร้าลงเรือเรียวยาว ชายปริศนาก็ค่อยๆ แฉกเรือฝากลุ่มหมอก ควีนออกไปทันที

กำพร้าได้ยินเสียงเหมือนสัตว์ใหญ่คำรามดังก้องอยู่ไกลๆ เขาเหลือบ เห็นเงาบางสิ่งแหวกว่ายเรืองแสงอยู่ใต้ผิวน้ำลอดใต้ท้องเรือไป ตัวมันใหญ่พอ สมควรเหมือนปลาไหลยักษ์

อากาศที่นั่นหนาวยะเยือก หมอกขาวลอยอ้อยอิ่ง กำพร้านั่งกอดดอกตัว เกริง ไม่รู้ว่าใต้ผิวน้ำมีสัตว์อะไรอยู่บ้าง

จับพลัน สัตว์น้ำบางอย่างคล้ายมังกร ไม่มีขา กระโจนขึ้นจากผิวน้ำ ไกลๆ ทำให้น้ำกระเซ็นแตกซ่านดังโครมใหญ่ เปียกกำพร้า ชวนให้ขวัญกระเจิง แต่การที่นาคน้อยอยู่ใกล้ๆ ทำให้เขารู้สึกปลอดภัย

เรือลำนั้นพายแหวกมานหมอกที่ลอยอ้อยอิ่งเรื่อยๆ จนกระทั่ง...

“ถึงแล้ว” ชายแก่คนนั้นบอก

“ที่ไหนนี่ ทำไมมันถึงน่ากลัวจัง” กำพร้าถาม เมื่อเห็นที่ปากถ้ำริมฝั่ง
 นั้นมีประติมากรรมหินจำหลักรูปพญานาคเจ็ดเศียรแผ่พังพานขนาดมหึมา
 นำเกรงขาม

“นี่แหละคือประตูเข้าสู่บาดาลนครละ”

“นาคน้อย ฉันทักลัว”

“เข้มแข็งเข้าไว้ คุณสติให้อยู่” นาคน้อยหันมาปลอบ

“ข้าพาพวกเจ้ามาส่งได้แค่นี้แหละ ที่เหลือพวกเจ้าต้องไปต่อเอง”

ชายแก่ชู้หนี่ที่มีแต่กระดูกไปเบี่ยงหน้า นาคน้อยขึ้นฝั่งก่อนยื่นมือมา
 ช่วยจุดกำพร้าขึ้นตามไป

ทั้งสองเดินตามทางที่ลาดยาวเข้าไปในถ้ำ คบไฟติดอยู่ตามผนังถ้ำส่อง
 ทางมลึงเมลิ้ง หนทางที่เขาให้เดินไปนั้น แม้จะกรุ้งอยู่ในหมอกก็เห็นได้ว่าเป็น
 หนทางที่มีหินผาเป็นตรอกเป็นซอก มีหินงอกหินย้อย มีประติมากรรมนาคราช
 ตั้งอยู่ตลอดทางเดิน

กำพร้ารู้สึกเหมือนกับว่ารูปแกะสลักหินเหล่านั้นจับตามองตามเขา
 ตลอดเวลา กำพร้าหันซ้ายที่ขวาที่อย่างไม่วางใจ

เขาไม่รู้ว่าจะต้องเดินตามนาคน้อยไปยังที่ใด เขาเดินไปๆ หมอกนั้น
 ค่อยๆ จางลง แต่ว่าอากาศยังคงที่บึบๆ ไม่แจ่มแจ้ง จนกระทั่งถึงลานกว้างแห่ง
 หนึ่ง...

กำพร้าคุกเข่าอย่างผลอไผล ร่างดูเล็กนิดเดียวเมื่อเทียบกับสิ่งที่
 ปรากฏเบื้องหน้า พญานาคขนาดมหึมาเกล็ดสีเหลืองอ่อน ฉายเรืองเย็นตา ขด
 ตัวเป็นชั้นๆ รองรับพระพุทธรูปปางสมาธิองค์ใหญ่ สีทองอร่ามตา พระเนตร
 หลุบต่ำทอดมองด้วยความเมตตา

ความตื่นตันบังเกิดแก่ใจ ปีติล้นหัวอก ใจนี้กอนุโมทนาต่อศรัทธา ทруд
 กายซำๆ ก็มกราบ

ความเย็นใจแผ่ซ่านเสมอตั้งได้นั่งต่อเบื้องพระพักตร์ องค์สมเด็จพระ-
 สัมมาสัมพุทธเจ้าจริงๆ

“ที่นี่ที่ไหน” กำพริ้วเอ่ยถาม

“บาดาลนคร ไต้แม่ น้ำโขง” คำอธิบายรวบรัด

“เราตายแล้วหรือ” กำพริ้วถามเสียงแผ่ว

“ยัง...เพื่อนใช้มนตร์อาลัมพายนี่ แต่เพราะตบะเพื่อนยังไม่อยู่เหนือมนตรา เพื่อนจึงต้องถูกกักขังร่วมกับชีวายนาคที่นี่ด้วย”

“ถูกขัง...ถูกขังถึงเมื่อไหร่”

“เราเองก็ไม่รู้เหมือนกัน คงจนกว่ามนตร์อาลัมพายนี่จะสิ้นฤทธิ์นานภาพ”

นาคน้อยพากำพริ้วมายังที่แห่งหนึ่ง

สถานที่แห่งนั้น ชีวายนาคและกำพริ้วถูกจองจำร่วมกันในถ้ำเล็ก ๆ หน้าพระพุทธรูปองค์ใหญ่ รัชมีสีทองเปล่งกำจาย มีเหล่านาคา นาคี ทั้งหลาย ร่ายล้อมบำเพ็ญตบะ ตั้งจิตปวารณาถือศีลเข้าพรรษา เพื่อเป็นพุทธบูชา

มันเป็นภาพและบรรยากาศที่งดงามนักสำหรับกำพริ้ว

เมืองใต้บาดาลในช่วงถือศีลเข้าพรรษา ทุกอย่างเป็นไปอย่างเรียบง่าย ชาวนาคสงบเสถียร พูดจาน้อยคำ แต่ละวันจะมีการรวมกลุ่มสวดมนต์สรรเสริญคุณพระรัตนตรัย กระแสเสียงกระหึ่มไปทั่ว

ในที่จองจำจึงเต็มไปด้วยความสงบสุข กำพริ้วมักสำรวจมิจิต กำหนดสติให้อารมณ์นิ่งอยู่ได้เป็นเวลานานๆ พอถึงเวลาชาวเมืองสวดมนต์เขาก็จะร่วมส่งเสียงสวดสวดคล้อยประสานด้วยศรัทธาเดี๋ยว

ภาพและบรรยากาศเช่นนี้อึดอัด ทารุณ ทรมานต่อชีวายนาคอย่างยิ่ง เขาถูกจองจำร่วมกับเด็กน้อย อิทธิฤทธิ์อำนาจล้นหลามสาบสูญจนหมดไม่ต่างอะไรกับงูดินธรรมดาไร้พิษสง

ทุกวันนี้แม้พระพุทธรูปองค์ใหญ่ที่ยิ่งมอญยิ่งรู้สึกขัดตาคล้ายถูกหยามหยัน ยิ่งเห็นพญานาคที่ขดตัวเป็นฐานให้เช่นนั้น ยิ่งรู้สึกชาติพันธุ์ของตนโดนดูหมิ่นดูแคลน มีค่าต่ำกว่าปลายบาทแห่งพุทธองค์

ความทรามานที่สุดคือต้องทนฟังเสียงสวดมนต์ที่แสนแสบแก้วหู กระแสดิ้นของนาคทั้งเมืองรวมกับเด็กมนุษย์ผู้ต้องขังเดียวกัน ยิ่งทำให้อารมณ์หงุดหงิดอยากอาละวาด ทำลายล้างทุกสิ่งทีขวางหน้า แต่ยามนั้นตนเองไม่มีกำลังกระทั่งแหกด่านมนตรา

“หยุด...หยุดเสียที ข้าเบื่อกจะฟังเสียงสวดพวกนี้แล้ว” ซิวายนาคระเบิดอารมณ์ออกมา

กำพร้าหยุดสวด มงนาคราชตรงหน้าด้วยความปรารถนาดี

“ผมสวดของผมอย่างนี้ทุกวัน ถ้าท่านรำคาญก็สวดสรรเสริญเจ้าปู่ศรีสุทโธทนะบ้างก็ได้ ผมไม่ว่าหรอก”

“เจ้าปู่ท่านไม่ต้องการให้ใครมาพร่ำสวดด้วยวาจาอันน่าเบื่อก” คำพูดแข็งกร้าว

“การที่เราเคารพศรัทธาใครสักคน ระลึกถึงคุณธรรม เมตตาธรรม อันอ่อนน้อมนัตถ์ของท่าน แล้วสวดสรรเสริญเพื่อยกย่อง ฝึกใจให้มีความสำรวม มั่นหน้าเบื่อกไร้สาระตรงไหน”

“ศาสดาของเจ้ามีคุณธรรม เมตตาธรรมอันใด ข้าเห็นมีแต่คำสั่งสอนที่ไร้ประโยชน์” ซิวายนาคเถียง

“คำสั่งสอนข้อไหนของพระพุทธองค์ที่ท่านว่าไร้ประโยชน์” กำพร้าถามอย่างสงบเย็น

ซิวายนาคตอบไม่ถูก เพราะตนเองไม่เคยสนใจ มัวแต่คิดแค้นที่โอรสสุตริภักฎกมนุษย์สังหาร

“แล้วคำสั่งสอนข้อใดของศาสดาเจ้าที่มีประโยชน์” คำย้อนด้วยปัญญาหมายให้อีกฝ่ายจมนม

กำพร้ายิ้ม นี่อาจเป็นโอกาสที่จะทำให้ซิวายนาคละทีฐิ รู้จักพระพุทธศาสนาดีขึ้น

“ทุกคำสั่งสอนของพระองค์มีประโยชน์ทั้งสิ้น แต่ละบทแต่ละถ้อยล้วนถอดออกมาจากพระทัยเพื่อหล่อมวลเหล่าสรรพสัตว์ที่มีความแตกต่างกันทั้งด้านภูมิจิต ชาติพันธุ์”

“แล้วเจ้าละ คำสอนใดที่ฟังแล้วได้ประโยชน์” คำพูดเหมือนไล่ต้อน

“ถ้าถามอย่างนี้ ผมคงตอบยาก เพราะมีมากมายเหลือเกิน เอาเป็นว่า คำกล่าวใดที่ทำให้ผมเกิดศรัทธาในพุทธศาสนาดีกว่า” กำพริบเรียบเรียงความคิดซ้ำๆ

“พุทธวจนะหนึ่ง ผมอ่านแล้วซึ่ง สะเทือนเข้าไปถึงหัวอก...

หากจะเอากระดูกของมนุษย์ผู้หนึ่งซึ่งเกิดแล้วตายทุกชาติมากองรวมกัน มันก็จะมีมากมายสูงใหญ่ยิ่งกว่าสั้มหาขุนเขาในโลก

หากจะเอาน้ำตาของมนุษย์ผู้หนึ่งที่รินไหลแล้วทุกชาติทุกภพมารวมกัน ก็จะมีปริมาณมากกว่าน้ำในทะเลทั้งสี่มหาสมุทรรวมกันเสียอีก

เมื่อได้ไตร่ตรองพิณิจแล้ว ก็นึกเศร้าสลดใจ พวกเราเวียนว่ายตายเกิดกันมาเท่าใดแล้วนี้ และยังคงเกิดตายกันอีกกี่ชาติถึงจะพอ มันช่างไม่มีอะไรแน่นอนเอาเสียเลย มีแต่พุทธองค์ผู้ตรัสรู้ชอบแล้วเท่านั้นที่สามารถชี้ทางพ้นทุกข์นี้ได้ นี่ไง เหตุผลที่ผมศรัทธาพระองค์”

ชีวายนาคหนึ่งไปครู่ใหญ่ มองพระพุทธรูปตรงหน้าอย่างไม่เชื่อถือ

“ไซ้สิ มนุษย์มีเกิดมีตาย แต่นาคราชมีความเป็นอมตะ” วาจาแย้ง

“หากนาคราชมีความเป็นอมตะจริง เหตุใดโอรสของท่านจึงจากท่านไปแล้ว”

กำพริบหยุดวาจาไว้เพียงเท่านี้ ชีวายนาคไม่ตอบคำใด ดวงตาที่มองพระพุทธรูปเริ่มมีแววแปลกไป

ช่วงเวลาแห่งการถือศีล บำเพ็ญตบะบารมียังคงดำเนินต่อ การสวดมนต์ สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยมีเป็นปกติ ผิดก็แต่ท่าที่ชีวายนาคที่เงียบงันกว่าเดิม ไม่แสดงอาการขัดข้องรำคาญต่อการได้ยินได้ฟังเสียงสวด รอจนกว่าถึงกาลออกพรรษา

หลวงตาท่านลงมาด้วยจิต ทั้งเมืองล้วนสว่างไสวด้วยแสงแห่งธรรมบารมี กำพริบคุกเข่ากราบด้วยกิริยานอบน้อมสูงสุด ชีวายนาคเหยียดมองด้วย

หางตา แม้จะรู้ว่าพญามหาสุรอุทกเวลานี้มีตบะบารมีเหนือกว่าตน แต่ความ
หยิ่งผยองก็คงอยู่ไม่คิดเหลือบแลสนใจ

เสียงสวดอาราธนาธรรมดังกระหึ่ม กระแสคลื่นศรัทธากระจายไกล จบ
บทสวดทั้งหมดนั่งสงบเงียบงัน รอรับฟังธรรมเทศนา

พรายฟองอากาศผุดขึ้นมาเป็นลูกๆ ก่อนพญานาคตนหนึ่งจะปรากฏ
กายขึ้น ดวงตาแดงโร่ ลำตัวยาว เกล็ดสีน้ำตาล แหวกว่ายฉวัดเฉวียน วนรอบ
องค์พระสามรอบ แสดงกิริยาเคารพ และมาขุดตัวหน้าสูด

ทันใดนั้นปรากฏร่างชายชราในชุดขาวแทนที่
ชีวนาคคุ่นเคยเป็นอย่างดี...เจ้าปู่ศรีสุทโธนาค

ท้าวศรีสุทโธนาคหนึ่งพับเพียบหน้าเหล่านาคบริวารทั้งหมด ก่อนจะเริ่ม
นำกล่าวอาราธนาธรรม เสียงนาคกล่าวรับเสียงดังก้องปลอင့်ถ้ำ

หลวงพ่อก็มกราบพระพุทธรูปก่อนเริ่มเทศน์ เสียงของท่านไม่เบาไม่ดัง
แต่ชวานาคล้วนได้ยินชัดแจ่มแจ่มแจ้ง คลื่นธรรมหลากไหลชุ่มเย็นซึมซาบสู่
จิตใจ

กำพร้าพนมมือตั้งใจฟังมีสติจดจ่อทุกคำ ปัญญาหมุนตัวพิจารณาตาม
กระแสธรรมธรรมที่ได้รับ จิตใจเบา ผ่องแผ้วใสคล้ายแดนพื้นทุกซอกอยู่แค่เอื้อม

ชีวนาคจงใจไม่สตั้รับฟังถ้อยคำจากปากศัตรูในอดีตชาติ แต่ถึง
อย่างไรก็ได้ยิน พยายามทำใจไม่เชื่อถือ ไม่ยอมรับ ก็มีหลายวูบความคิดที่ผล
พิจารณาตามจนจิตเกิดยอมรับ ธรรมข้อนี้จริง!

เมื่อความจริงกระแทกใจหลายครั้ง ความเชื่อเดิมก็เริ่มสั่นคลอน อัดตา
ความคิดทั้งหลายอย่างถูกเปิดออกให้เห็นชัดแจ่ม พยายามทำใจไม่เชื่อไม่ได้

เทศนา ยิ่งนานความตั้งใจแรกที่จะไม่สนใจเริ่มแปรเปลี่ยน กลับมาตั้งใจ
ฟังเพื่อจับผิด ภิกษุรูปนี้จะพูดคำใดให้ตนคัดค้านได้...ใจจดจ่อฟังเพื่อหาช่องว่าง
ข้อผิดพลาด ยิ่งฟังยิ่งหาไม่เจอ หน้าซำใจกลับยอมรับโดยไม่รู้ตัว

คำเทศนาจบลง หลวงพ่อเดินเข้ามาโปรดที่คุ้มซึ่งกำพร้ากับชีวานาค
ท้าวศรีสุทโชนาคเดินตามมาเบื้องหลัง

“ถูกกักขังเช่นนี้เป็นอย่างไรบ้าง” หลวงพ่อถาม

“สบายดีครับ” กำพร้าตอบจากใจจริง

“ร่างกายอาจไปไหนไม่ได้ แต่จิตเป็นอิสระขึ้นเรื่อยๆ”

“ดีแล้ว รักษาการดำเนินเช่นนี้ต่อไป” หลวงพ่อพูดเท่านั้นก่อนหันไป
ถามชีวานาคผู้บูดบึ้ง

“ถูกขังเช่นนี้เป็นอย่างไรบ้าง” คำถามเดียวกับกำพร้า

“ลองถูกกักขังดูบ้างสิ จะได้รู้ว่าเป็นสุขเยี่ยงไร” คำตอบยกย่อนและ
เหน็บแนม

หลวงพ่อก็เพียงยิ้มละไม

ท้าวศรีสุทโชนาคปรามด้วยสายตา ชีวานาคหน้ามอยเหมือนเด็กชน
ถูกผู้ใหญ่ดู

“อาตมาเคยถูกขังอยู่ในวิภังคารมานานแล้ว ย่อมรู้ดี” คำพูดเรียบง่าย

“อะไรคือวิภังคาร” ชีวานาคหลุดปากถาม

“สถานที่ซึ่งเหล่าสรรพสัตว์ทั้งหลายไม่วามนุษย์ สัตว์ อสูร นาค เทวดา
พรหม ล้วนต้องเวียนว่ายตายเกิดกันอย่างไม่รู้ต้นรู้ปลาย”

“แสดงว่าสัตว์ทั้งหลาย แม้กระทั่งนาคก็ต้องเคยเกิดมาเป็นอย่างอื่น
บ้างแล้ว” ชีวานาคยิ้มเยาะถามเหมือนเหยย

“ใช่” หลวงพ่อตอบเหมือนไม่ใช่เรื่องแปลกประหลาด

“คำพูดจะกล่าวเช่นไรก็ได้”

“เช่นนั้นจงดูนี่”

หลวงพ่อดีใจไปยั้งร่างของกำพร้า กิริยายืนสงบนิ่งราวกับไม่คิดขุ่นเคือง
ต่อคำท้าทาย

ชั่วเวลาไม่นาน...ร่างของกำพร้าก็แปรเปลี่ยนเป็นรูปลักษณะหลายแบบ
มนุษย์ชาย หญิง สัตว์แต่ละประเภท เทวบุตร เทวธิดา อสุรกาย เปเรต แลเลื่อน

ไหลเรื่อย ๆ เหมือนไม่รู้จักจบสิ้น จนกระทั่งมาถึงร่างหนึ่ง ซึ่งสะดวกให้ชีวนาค ตะลึงงัน

“ลูกพ่อ!”

พญานาคที่ขดตัวอยู่เบื้องหน้าไม่อาจเสแสสร้างแกลังปลอมได้ ชีวนาค รูดี ร่างที่ปรากฏต่อหน้าคือโอรสผู้สว่างลับ

สุดท่ายกลับมาแย่งร่างของกำพร้าตามเดิม หลวงพ่อยืนสงบนิ่งราวกับ ไม่มีวาจาใดต้องพูดอีก

“เด็กคนนี่เคยเป็นลูกข้าจริง ๆ หรือ” ชีวนาคหลุดปากถามอย่างไม่อยากเชื่อถือ

หลวงพ่อไม่ตอบคำ ไม่มีความจำเป็นอีกแล้ว หากผู้ฟังไม่คิดเชื่อ ต่อให้ออกปากรับรองหนักแน่นปานใดก็ยอมไม่เชื่อ ถ้าใจยอมรับ สิ่งที่แสดงเท่านั้นก็เพียงพอแล้ว

ท้าวศรีสุทโชนาคเดินเข้ามาลูบหัวหลานชายเบา ๆ กล่าวด้วยน้ำเสียง การุญ

“หลานเอ๋ย... ฟังปู่ เจ้าจงดับไฟแค้นที่สู่มอกเจ้าลงเถอะ โทสะครอบงำ เจ้าจนตาเจ้ามีตบอดด้วยมัจฉาทิฐิ มองไม่เห็นธรรม รู้จักปล่อยวางเสียบ้าง แล้วใจเจ้าจะเป็นสุข”

ชีวนาคหน้าตาไหลปรึ่ม ก้มลงกราบเบื้องบาทเจ้าปู่ด้วยความเคารพ

หลวงพ่อกลับขึ้นไปแล้ว ส่วนท้าวศรีสุทโชนาคก็กลับยังนครพรหม ปรกาเยโลก บำเพ็ญภาวนาต่อไป

ชวานาคทั้งหลายยังคงดำเนินกิจวัตรของตนไปตามปกติ เฝ้ารอวัน ออกพรรษาที่ใกล้จะมาถึง ธรรมบารมีที่หลวงพ่อมอบให้สร้างความกระจ่าง แชนขึ้นแก่ชวานาคไม่น้อย

แต่กับชีวนาค ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมากมาย

นับจากวันที่ได้รู้ว่าโอรสแห่งตนยังคงต้องเวียนว่ายตายเกิด แถมยังมาเป็นเผ่าพันธุ์มนุษย์ศัตรูตัวฉกาจด้วยแล้ว ทำให้จอมนาคเจี๋ยบงัน ไม่กล้าวาทจาแม้สักครึ่งคำ ในใจบังเกิดความรู้สึกหลากหลายอธิบายไม่ถูก กระทั่งตนเองยังบอกไม่ได้ว่ารู้สึกเช่นไร

ชีวนาคใช้ความเจี๋ยบเพื่อสะสางปมในใจ

ประทับใจแห่งศรัทธา

เวลาที่ล่วงผ่านไปในบาดาลนครช้ากว่าบนโลกมนุษย์หลายเท่า นัก
นาคน้อยเคยบอกว่าเวลาหนึ่งเดือนที่ได้บาดาล เท่ากับเวลาบนโลกมนุษย์เพียง
หนึ่งคืนเท่านั้น

ตลอดเวลาที่กำพร้าติดอยู่ที่บาดาลนคร เขาไม่รู้สึกเหงาแม้แต่น้อย
เพราะนาคน้อยมานั่งคุยเป็นเพื่อนอยู่เสมอ

“กาลครั้งหนึ่ง นานมาแล้ว” นาคน้อยมักจะขึ้นต้นด้วยประโยคอย่างนี้
ยิ่งทำให้กำพร้าอยากรู้ เขากะเถิบนั่งไถลนาคน้อย คอยรับฟังเรื่องที่จะเล่าต่อ
ไป

“พระทอง ราชโอรสของพระเจ้าอาทิตย์วงศ์ เจ้าผู้ครองนครอินทปรีดิ์
เสด็จประพาสยังเกาะเนินโคกหมัน แล้วไม่สามารถกลับได้ เนื่องจากน้ำทะเลขึ้น
ท่วมหาดทราย จึงต้องประทับรอให้น้ำทะเลลดลงเสียก่อน

ครั้นตึกตักสงัด วิชาของพญานาคชื่อนางทาวดี นำบริวารนาคี่ขึ้นมา จากเมืองบาดาล แปลงกายเป็นสาวสวรรค์มาเล่นที่หาดทรายตามปกติ

เมื่อพระทองได้พบกับนางทาวดีก็รู้สึกถูกชะตาผูกสมรักรักใคร่ชอบพอกัน ถึงขั้นมีการนัดหมายที่จะไปสู่ขอนางทาวดีต่อพญานาคเพื่อแต่งงาน เมื่อพระทองไปตามคำมั่นสัญญา พญานาคก็ต้อนรับขับสู้ด้วยดี และเมื่อพญานาคซักไซ้ไต่ถามถึงตระกูลวงศ์แล้วก็ไม่ขัดข้อง ยอมยกนางทาวดีให้เป็นชายาของพระทอง และยังแสดงอิทธิฤทธิ์สูบคงคามหาสมุทรที่ตรงนั้นให้แห้งกลายเป็นผืนแผ่นดินกว้างใหญ่ แล้วเนรมิตให้เป็นพระนครบรรพชาณี

พระทองจึงเป็นกษัตริย์ครองพระนครโคกหมัน โดยมีนางนาคทาวดีเป็นมเหสี ครั้นนานมาได้ผลัดนามพระนครใหม่ตามฤทธิ์พญานาคณุมิตเรียกว่า ‘กรุงกัมพูชาธิบดี’ โดยมีพระทองเป็นปฐมกษัตริย์”

“ประเทศกัมพูชานะเธอ” กำพร้าทวนคำทำดาโต
นาคน้อยพยักหน้า

“ตำนานเรื่องพระทองกับนางนาคทาวดีทำให้เกิดเพลงสำคัญขึ้นมา สองเพลงคือ เพลงนางนาคกับเพลงพระทอง เรียกกันว่าเพลงมโหรี ใช้บรรเลงขับกล่อมบำรุงบำเรอเจ้านายในราชสำนักเขมรสมัยโบราณกาล

เพลงพระทองและเพลงนางนาคเผยแพร่เข้าสู่ประเทศไทยตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาสืบมาจนถึงยุคต้นรัตนโกสินทร์ โดยใช้บรรเลงในงานมงคลและพิธีกรรมทำขวัญต่างๆ ตั้งแต่เบ็กบายศรี ผูกด้ายขวัญ เวียนเทียน รวมทั้งพรรณนาพระคุณแม่ในพิธีทำขวัญนาค ในพิธีแต่งงานแบบโบราณก็ใช้เพลงนางนาคทำขวัญแต่งงานคู่บ่าวสาวด้วย เชื่อกันว่าเมื่อพญานาคจากแม่น้ำโขงได้ยืมเข้าก็จะผุดขึ้นมาพ่นน้ำเป็นฝอยแล้วกลายเป็นดอกไม้มาอวยชัยให้พร”

กำพร้ารู้สึกซาบซึ้งในความรักอมตะของพระทองและนางนาคที่ก่อให้เกิดเพลงมงคลขึ้นอย่างวิจิตรพิสดาร

แล้วนาคน้อยก็ร้องเพลงให้ฟัง...

“เจ้าเอยนางนาค	เจ้าคิดแต่เท่านั้นแล้ว
เจ้าปักปั้นแก้ว	แล้วเจ้ามาแซมดอกไม้ไหว
จำปาสองหูห้อย	สร้อยสังวาลแลมลายี
ชมพู่ผ้าสไบ	เจ้าห้อยสองบ่าสง่างามฯ”

บางทีนาคน้อยก็เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับนาคบนโลกมนุษย์ให้ฟัง...

“ที่อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี มีรูปพญานาคเป็นสถานที่อยู่บริเวณใกล้กับพระพุทธบาทห้วยขาวทางทิศตะวันตก ชาวบ้านเห็นเป็นรูขอนลึกลงไป เป็นช่องใหญ่ มีความยาวถึง 24 กิโลเมตรทะลุถึงฝั่งแม่น้ำโขงตรงที่เรียกว่าคอกแก้ว ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

รูปพญานาคนี้เกี่ยวข้องกับตำนานอิงพุทธศาสนาว่า ในครั้งที่พุทธองค์ได้เสด็จมาบริเวณที่เอกเขากูพาน พระองค์ได้โปรดพญานาคที่มีนิสัยพาลชื่อมิลินท์ จนกระทั่งพญานาคมิลินท์เกิดความเลื่อมใสศรัทธา และขอฝากตัวบวชในบวรพระพุทธศาสนา แต่พระพุทธองค์ไม่ทรงอนุญาต เพราะเห็นว่าเป็นสัตว์เดรัจฉาน พระองค์จึงเพียงแต่ประทานพรไตรสรณาคมน์ และศีลห้าให้ปฏิบัติเท่านั้น

พญานาคมิลินท์จึงขอให้ประทับรอยพระบาทไว้ตรงยอดปราสาทของตน เพื่อจะได้เป็นที่สักการะแทนพระพุทธองค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจึงประทานพระบาทขวาหันปลายพระบาทสู่ด้านทิศอุดรประทับเป็นรอยไว้ ณ ที่นั้น แล้วจึงเสด็จต่อไปยังกรุงศรีสัตนาคณหุตที่ฝั่งประเทศลาว

พญานาคมิลินท์จึงขอส่งเสด็จพระองค์ โดยเดินทางเป็นช่องไปได้บาทวิถีจากบริเวณนั้นไปโผล่ที่ถ้ำเพียงดิน ห่างออกไปประมาณสามกิโลเมตรเพื่อจะดูว่าพระพุทธองค์เสด็จไปทางไหน เมื่อเห็นพระพุทธเจ้าเสด็จทางเดียวกับตนแล้ว พญานาคมิลินท์ก็ไม่โผล่ขึ้นอีกเลย

จนกระทั่งถึงคอกแก้ว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ซึ่งทางที่พญานาคมิลินท์เดินทางปรากฏเป็นรูใหญ่ขอนเป็นทางลงไป ชาวบ้านจึงเชื่อกันว่าบริเวณนี้เป็นรูปพญานาค”

กำพริ้าพยักหน้าตามอย่างสนอกสนใจ

เวลาสว่างผ่าน...

เช้าแห่งวันปวารณาออกพรรษามาถึง คุณมนตรีอาลัยมพายนส์เสื่อม
คลายอำนาจ นาคน้อยเข้ามาหากำพริ้า บอกให้กลับขึ้นไปยังโลกมนุษย์

“ถ้าเพื่อนยังอยู่ที่นี้ต่อ สังขารร่างกายจะรับไม่ไหว”

“แล้วจะให้กลับไปอย่างไร”

“เกล็ดมรกตที่แม่ขาวจันมอบให้ อยู่ที่ตัวไม่ใช่หรือ”

กำพริ้าล้วงไปในกระเป๋าเสื้อ เกล็ดอันนั้นยังอยู่ที่เดิม

“แล้วชีวายนาค...” กำพริ้าล้วงเลเหลือบมองนาคราชที่ไม่มีท่าทีใด ๆ ต่อ
อิสรภาพที่มาเยือน

“ต้องรอดูเอา” นาคน้อยก็คาดเดาไม่ถูก

“ถ้าเขาขึ้นไปอาละวาดอีกครั้ง พวกเราคงแย่” กำพริ้านึกเป็นห่วง

“อย่างที่บอกต้องรอดู” สหายนาคายัมปลอบ

“แต่ข้ามีศรัทธาต่อพระพุทธรูปของค์ เชื่อว่าชีวายนาคคงได้ซึมซับ
ธรรมะเข้าไปบ้างไม่มากก็น้อย”

ฟังเช่นนั้นกำพริ้าค่อยคลายใจ เป็นความรู้สึกของผู้ศรัทธาและเข้าใจใน
ธรรมด้วยกันถึงยอมรับ

กำพริ้ามองเห็นชีวายนาคยังนั่งนิ่งกับที่ดูเจิดจรัสรูปสลักอันเย็นชา
สีหน้าเรียบเฉย ริมฝีปากยิ้มสนิท นัยน์ตาฉายแววครุ่นคิด เหมือนยังมีปัญหา
สำคัญที่สะสางไม่สำเร็จ

กำพริ้ายกมือไหว้อำลาเป็นครั้งสุดท้าย อย่างน้อยชีวายนาคก็เคยเป็น
พ่อของตนในอดีตชาติ

เมื่อยืนกลางลานเบื้องนอกเห็นเหล่านาคา นาคี นั่งเรียงเป็นระเบียบ
กระจายออกแนวนั้นตรอบพระพุทธรูป คลื่นความศรัทธากระจายออกมาด้วย
กระแสรอันอบอุ่น กำพริ้ามองนาคน้อย รอยยิ้มปลาบปล้ำประดับบนใบหน้า

“ประทีปแห่งศรัทธา คตินี้พวกเราจะจุดดวงประทีปแห่งศรัทธากัน”

กำพร้าระลึกได้ในราตรีนี้ หลังจากเจริญศีล บำเพ็ญบารมีมาถึงสามเดือนเต็มๆ คลื่นแห่งศรัทธาและดวงจิตที่เต็มไปด้วยความเคารพจะก่อให้เกิดดวงประทีปน้อยลอยสู่เบื้องบนเพื่อบูชาคุณพระพุทธรเจ้า

มันอาจเป็นสิ่งเล็กน้อยเหลือเกิน เมื่อเปรียบเทียบกับพระมหากษัตริย์คุณที่พระองค์มีต่อเหล่าสรรพสัตว์ มันเป็นเวลาอันแสนสั้น เมื่อเทียบกับช่วงเวลาหลายอสงไขย นับแสนกัปที่พระองค์บำเพ็ญบารมีเพื่อตรัสรู้ธรรมมาสั่งสอนสัตว์โลก

ประทีปศรัทธา หรือบั้งไฟพญานาคอาจเป็นปรากฏการณ์ปาฏิหาริย์ที่เหล่านมนุษย์ทั้งหลายมองเห็นอย่างตื่นตาตื่นใจ ชื่นชม ศรัทธา แต่หารู้ไม่ว่าปาฏิหาริย์อันยิ่งใหญ่ที่แท้จริงคือ ปาฏิหาริย์จากพระพุทธรองค์ ปาฏิหาริย์ที่พระองค์มาเกิด มาตรัสรู้ มาสั่งสอนสัตว์โลกให้พ้นทุกข์

เทศนาปาฏิหาริย์ของพระองค์สามารถเปลี่ยนปลุกชนให้กลายเป็นอริยบุคคลได้เพียงชั่วธรรมจบบท

ปาฏิหาริย์เช่นนี้มีผู้ใดทำได้ นอกจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้ว ไม่มี

ประทีปศรัทธาก็แค่แสงดวงเล็กๆ ที่เหล่านาคโน้มแสงดูเพื่อคารวะบูชาพระพุทธรคุณอันยิ่งใหญ่...

กำพร้าหันไปมองนาคน้อยผู้เป็นเพื่อน รอยยิ้มความผูกพันโยงโยงใจสู่ใจ

“จุดเผื่อเราด้วยนะ จะคอยชื่นชมอยู่ข้างบน”

“ได้สิเพื่อน” ไบหน่านาคน้อยผุดผ่อง ไสกระจ่าง ปีติฉายชัดในแววตา

เกล็ดมรกตที่แม่ขาวจันทมอบให้ พากำพร้าขึ้นมาจากบาดาลนครถึงริมฝั่งแม่น้ำโขงตอนเย็น ทันทีที่ถึงฝั่ง เกล็ดมรกตชิ้นนั้นก็กลายเป็นอากาศธาตุ

กำพร้ายกมือขึ้นประนม ตั้งจิตระลึกถึงแม่ขาวจันท

ภารกิจของเขาถูกล้างแล้ว แต่การณีกายหน้าจะเป็นเช่นไร สุดแท้แต่เวรกรรม

เวลานั้นผู้คนต่างฮือฮาแล่นกับสิ่งที่เห็นกลางลำน้ำโขง...

ลูกไฟกลมโตสีแดงสด มีขนาดประมาณลูกมะพร้าว นับว่าใหญ่ที่สุดตั้งแต่เคยเห็นมา ลอยขึ้นเหนือลำน้ำมีจำนวนนับร้อยในคราวเดียว แสงสีแดงอาบแม่น้ำทั้งสายให้ส่องประกายระยับจับตา ความงามพาให้ทุกคนตื่นตะลึงอ้าปากค้าง

ระลอกที่หนึ่งผ่านไป มีระลอกสองตามมา ขนาดใหญ่กว่าเดิม จำนวนมากกว่านับเท่าตัว ลูกไฟกระจายขึ้นทั่วทุกจุดของแม่น้ำ รวากับจะอวดสายตาทุกคนให้เห็นชัดเจน

หลังจากนั้นทุกอย่างตกอยู่ในความเงิบ ผู้คนที่รืออยู่ริมฝั่งต่างนั่งเงิบ รับรู้ร่วมกันว่าปาฏิหาริย์บังไฟคืนนี้ยังไม่หมด รออีกสักนิดสิ่งที่พวกเขาอาจจะได้เห็นเพียงครั้งเดียวในชีวิตจะบังเกิดขึ้น

และแล้วที่กึ่งกลางลำน้ำ ลูกไฟกลมโตขนาดเท่าพระจันทร์วันเพ็ญก็ลอยขึ้นช้าๆ สะกดสายตาทุกคนให้จ้องมองตะลึงงัน ไม่กล้าขยับตัว ไม่กล้าส่งเสียง รวากับกลัวสิ่งที่เห็นจะอันตรธานหายไปในพริบตา

ลูกไฟลอยสูงเหนือระดับริมตลิ่งก็หยุดนิ่ง ส่องแสงสีอ่อนกระจายทั่วจากนั้นปรากฏการณ์ที่ทำให้ผู้คนต้องตื่นตะลึงที่สุดในชีวิตก็เกิดขึ้น

ท่ามกลางแสงสีของบังไฟเหนือลำน้ำโขง เเงาร่างบางสิ่งบางอย่างที่มีลักษณะยาวๆ เหมือนงูขนาดใหญ่กำลังแหวกว่ายไปมา แสดงความยินดีปรีดาบนตื้นระฆังมองเห็นหงอนและแผงคอวางๆ แล้วสิ่งที่แหวกว่ายซุกคอบปรากฏแก่สายตาเพียงชั่วนาทีเดียวก็มุดหายลงไปในน้ำ

กำพร้าวัดตั้ง ใจหายวาบ...นั่นคือชีวานาค

บังไฟลูกสุดท้ายหรือลงจดับวูบ ผู้คนเพิ่งได้สติส่งเสียงฮือฮาอื้ออึง

กำพร้าที่ยิ้มน้อยๆ บัดนี้ช่วยนาคสามารถคลายปมในใจออกหมดแล้ว
 อดตาเดิมถูกถอดถอน ทุกสิ่งที่หลวงพ่อบุญเทศนาให้ฟังถูกนำมาทบทวนย้อนคิด
 จิตเห็นความจริง ยอมรับจนเกิดศรัทธาขึ้นอย่างมหาศาล และนั่นคือปรากฏการณ์
 บั้งไฟในช่วงสุดท้าย

บัดนี้เมฆหมอกแห่งความอาฆาต พยาบาท ถูกสะสางจนสิ้น
 ความพ่ายแพ้ของนาคราชผู้นี้ ไม่ได้เกิดจากมนตร์อาถรรพ์พายุ แต่เกิด
 จากใจของตน ที่ยอมรับและมองเห็นความหลงผิดแต่กาลก่อน
 เมื่อแสงสว่างมาถึง ความมืดย่อมถูกขจัดสิ้นไป...และเมื่อรู้ถูก ย่อม
 ขจัดความหลงผิดในใจได้

คืนออกพรรษา 15 ค่ำ เดือน 11

อ. โพนพิสัย จ.หนองคาย ทำน้ำวัดไทย ริมแม่น้ำโขง

จันทร์แจ่มเต็มดวงลอยเด่นเหนือแม่น้ำโขง ผู้คนมากมายหลังไหลจาก
 ทิวสารทิศ ต่างแออัดแน่นริมทำน้ำ เสียงจุดพลุ เสียงประทัดดังเป็นระยะ ทุก
 สายตาจ้องมองเหนือแม่น้ำท่ามกลางความมืดที่โรยตัวซำๆ เสียงเฮดังลั่นเมื่อ
 ลูกไฟสีแดงลอยขึ้นจากแม่น้ำ

“ท่านผู้ชมคะ และนี่คือบั้งไฟพญานาค ปรากฏการณ์มหัศจรรย์แห่ง
 ลำน้ำโขงในค่ำคืนนี้ค่ะ”

พิธีมาศทำหน้าที่ผู้สื่อข่าวภาคสนามอีกครั้ง

“คุณพิธีมาศขอถ่ายรูปหน่อยค่ะ”

“ขอลายเซ็นด้วยครับ”

เสร็จจากหน้าที่ผู้สื่อข่าว พวกหนุ่มสาวที่ชื่นชอบต่างเข้ามาขอถ่ายรูป
 และขอลายเซ็นมากมาย พลันสายตาเหลือบแลเห็น

“น้องคะ” ผู้สื่อข่าวสาวตะโกนเรียก กำพร้าหันกลับไปมอง

“พี่พัชรมาศ” เขาอยากร้องลั่นด้วยความยินดี ตื่นเต้นปะทุหวิวแหบทำอะไรไม่ถูก รอยยิ้มของนักข่าวสาวสว่างไสว ชนิดที่เห็นครั้งเดียวก็จดจำได้ ความสว่างของมันฉายโชนถึงจิตใจ

“ได้รับเสื้อแล้วใช่ไหมจะ เป็นยังไงบ้าง ชอบไหม”

“ชอบ...ชอบครับ ชอบคุณพี่มากครับ” กำพร้าพนมมือไหว้ ความตื่นเต้นดีใจยังไม่คลายลง

“แล้ววันนี้เห็นบั้งไฟพญานาคแล้ว ยังเชื่อเหมือนเดิมอยู่หรือเปล่าจะ” นักข่าวสาวซักไซ้

กำพร้าสายหน้า สิ่งที่ได้พบเจอมาลบเลือนความเชื่อเชิงตรรกะทั้งหมด

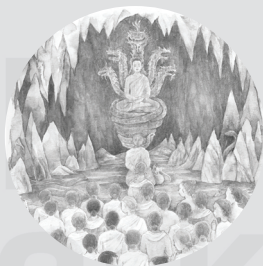
บนโลกใบนี้ ยังมีอีกหลายสิ่งที่คุณเชื่อที่ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ยังหาคำตอบให้ไม่ได้ บั้งไฟพญานาคจึงเป็นเรื่องนอกเหตุเหนือผลที่รอการพิสูจน์จากผู้เชี่ยวชาญด้านวิทยาการต่อไป

“บั้งไฟพญานาค ถ้าไม่ได้เกิดจากพญานาค แล้วจะเกิดจากอะไรได้เล่าครับ” เขาตอบนักข่าวสาวเสียงใส

พญานาคมีความหมายซ่อนเร้นทางจิตวิญญาณ...เป็นสัญลักษณ์และรูปปริศนาธรรม ชวนให้คิดตีความหมาย เราพบนาคทั้งจากรวรรณคดี ชาดก นิทานพื้นบ้าน ราชพงศาวดาร สุภาษิต หรือร่องรอยแห่งนาคในรูปลักษณะอื่น เช่น ‘บั้งไฟพญานาค’ ย่อมมีความหมายแล้วแต่ภูมิปัญญาหรือ ‘ตา’ ของผู้ใดจะพิจารณา หรือ ‘เห็น’ ได้ด้วยตนเอง

park

อุทยานการเรียนรู้

ภาคผนวก

TK
park

อุทยานการเรียนรู้

เกร็ดน่ารู้

บั้งไฟพญานาค

สมัยพระพุทธเจ้าเสด็จมาโปรดสัตว์ มีพญานาคชื่อ มะรินทนานาค อาศัยอยู่ในแม่น้ำโขง เดิมพญานาคตนนี้มีความดุร้ายมาก แต่เมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จมาโปรด พญานาคก็เกิดความเลื่อมใส คิดจะบวช แต่ไม่สามารถทำได้ เนื่องจากนาคเป็นสัตว์เดรัจฉาน จึงพิจารณาตนเองเป็นพุทธมามกะ และขอให้พระพุทธเจ้าประทับรอยพระบาทไว้ที่วัดพระบาทโพนสน (ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว)

ครั้งเมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จไปโปรดพระนางสิริมหามายา พระมารดาที่สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ และเสด็จลงมาทางบันไดนาคทั้งสามนั้น ตรงกับวันออกพรรษา พุทธศาสนิกชนต่างร่วมกันเฉลิมฉลอง ส่วนพญานาคก็จุดบั้งไฟจากใต้แม่น้ำโขงเพื่อเฉลิมฉลองเช่นกัน เราจึงเห็นดวงไฟพุ่งขึ้นจากแม่น้ำโขงในวันออกพรรษา หรือ 15 ค่ำ เดือน 11

เมื่อถึงวันออกพรรษาและใกล้ถึงช่วงเวลาที่บั้งไฟพญานาคจะปรากฏ ชาวบ้าน ผู้เฒ่าผู้แก่จะเตรียมข้าวตอกดอกไม้มาสักการะแม่น้ำโขงและบั้งไฟพญานาค เพราะชาวบ้านเชื่อว่า บั้งไฟพญานาคเกิดจากการที่เหล่านาคได้ลำน้ำโขงสักการะพระพุทธเจ้านั่นเอง

(เรียบเรียงจากหนังสือ ศรัทธาของพญานาค โดย อุดม เขยกิจวงศ์)

ฮีต 12 ประเพณีของชาวอีสาน

เป็นจารีตหรือประเพณี 12 อย่างประจำทั้ง 12 เดือน ที่ส่งเสริมให้คนในสังคมได้มีโอกาสพบปะชุมนุมทำบุญกัน รู้รักสามัคคี และใกล้ชิดพุทธศาสนา มากขึ้น

1. เดือนเจียง (เดือนอ้าย) บุญเข้ากรรม
2. เดือนยี่ บุญคูณข้าว
3. เดือนสาม บุญข้าวจี
4. เดือนสี่ บุญพระเวส
5. เดือนห้า บุญตรุษสงกรานต์
6. เดือนหก บุญวันวิสาขบูชา
7. เดือนเจ็ด บุญซำฮะ
8. เดือนแปด บุญเข้าพรรษา
9. เดือนเก้า บุญข้าวประดับดิน
10. เดือนสิบ บุญข้าวสลาก
11. เดือนสิบเอ็ด บุญออกพรรษา
12. เดือนสิบสอง บุญกฐิน

(เรียบเรียงจากหนังสือของตีอีสาน โดย จารุบุตร เรื่องสุวรรณ)

อักษรตัวธรรมหรืออักษรธรรมอีสาน

เป็นอักษรที่ใช้อยู่ในกลุ่มชนบริเวณลุ่มน้ำโขงตั้งแต่โบราณและแพร่ไปยังกลุ่มไทยลื้อในสิบสองจุไทยด้วย จากศิลาจารึกในภาคอีสานและอาณาจักรล้านช้างพบว่า อักษรตัวธรรมปรากฏในศิลาจารึกครั้งแรกในสมัยพระเจ้าราชแสนไทย จารึกเก่าที่สุดที่เป็นอักษรตัวธรรมลงไว้เมื่อปีพ.ศ. 2003 คือจารึกฐานพระพุทธรูป อยู่ที่วัดสี่สะเกต เมืองเวียงจันทน์ ส่วนจารึกลงบนแผ่นศิลาที่เป็นอักษรตัวธรรมเก่าที่สุดคือ จารึกวัดบ้านสังคโลก ลงไว้เมื่อปีพ.ศ. 2070

อักษรตัวธรรมนี้นำมาใช้ในอาณาจักรล้านช้างอย่างแพร่หลาย ภายหลังได้เข้ามายังภาคอีสานของประเทศไทย จึงพบเอกสารโบราณต่างๆ มากมาย ในภาคอีสานยุคก่อนที่จดบันทึกด้วยอักษรตัวธรรม โดยเฉพาะเอกสารด้านพุทธศาสนา ได้แก่ พระคัมภีร์อรุทธกถา ชาดก และตำราวิชาการ

ภาคอีสานและอาณาจักรล้านช้างได้ตกเป็นของไทยในสมัยกรุงธนบุรี เมื่อปีพ.ศ. 2322 ส่วนภาคอีสานนั้นได้รวมเข้าเป็นดินแดนประเทศไทยอย่างจริงจังในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 จากนั้นอักษรตัวธรรมหรือตัวอักษรธรรมอีสานก็เสื่อมความนิยมลง เนื่องจากรัชกาลที่ 5 ได้ให้ข้าราชการหัวเมืองอีสานเรียนภาษาไทยและตัวอักษรไทย อีกทั้งยังจัดตั้งโรงเรียนสอนหนังสือไทยในทุกหัวเมือง โดยเฉพาะมณฑลลาวกลาง (นครราชสีมา) มณฑลลาวพวน (อุดรธานี) และมณฑลลาวท้าว (อุบลราชธานี) และมีการประกาศให้ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาราชการนับแต่ปีพ.ศ. 2464 เป็นต้นมา

ตัวเลขในอักษรธรรมอีสานมี 10 รูป ดังนี้

๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๐

๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๐

(เรียบเรียงจากหนังสือวรรณกรรมอีสาน โดย ตรีชัช ปุณโณทก

และหนังสือวรรณกรรมท้องถิ่นไทย โดย กตัญญู ชูชื่น)

เครื่องปั้นดินเผาบ้านเชียง

ที่ชุมชนบ้านเชียงเมื่อ 5,000 กว่าปีที่แล้ว เมื่อมีคนตาย ญาติพี่น้องจะนำเครื่องมือ เครื่องใช้และเครื่องประดับขนาดเล็กบรรจุลงในภาชนะดินเผาเขียนสี หรือบางครั้งก็เป็นภาชนะดินเผาเขียนสีเปล่าๆ วางไว้กับศพ โดยวางไว้บริเวณใดก็ได้ ทั้งเหนือหัวผู้ตาย ปลายเท้า หรือด้านข้าง แล้วแต่แบบแผนพิธีการของหมู่บ้านนั้นๆ

พิธีการดังกล่าวเกิดจากคติความเชื่อเกี่ยวกับความตายของชุมชนบ้านเชียงที่ว่า ผู้ตายนั้นยังไม่ตายจริง หากเปลี่ยนสภาพไปสู่อีกสถานะที่ศักดิ์สิทธิ์กว่า ดังนั้นญาติพี่น้องจึงต้องจัดเตรียมภาชนะ เครื่องใช้ต่างๆ ทั้งที่เป็นของส่วนตัวของผู้ตายและส่วนที่ควรได้เพิ่มขึ้นติดตัวไปด้วย นอกจากนี้ยังมีความเชื่อที่ว่าผู้ตายยังไม่ตาย หากกลับฟื้นคืนชีวิตขึ้นมาอีกครั้ง จะได้มีเครื่องใช้ไม่สอยไว้ทำมาหากิน

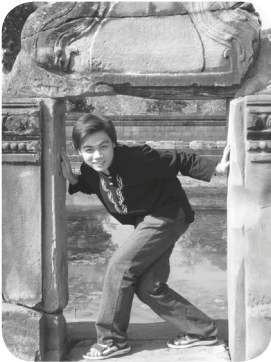
ลวดลายที่ปรากฏอยู่บนเครื่องปั้นดินเผาเขียนสีของบ้านเชียง ได้แก่ ลายเส้นโค้ง ลายก้นชดและลายก้นหอย ลายเรขาคณิต ลายดอกไม้ ลายรูปสัตว์ และลายอื่นๆ เช่น ลายเส้นขนาน ลายสามเหลี่ยมซ้อน เป็นต้น

(เรียบเรียงจากหนังสือบ้านเชียง โดย สุจิตต์ วงษ์เทศ)

ที่มาของปก การออกแบบหน้าปกของหนังสือชุดนี้ได้นำลวดลายการเขียนสีบนภาชนะดินเผาของบ้านเชียงมาดัดแปลงและตัดทอน เพื่อให้เกิดความสวยงามและเหมาะสมกับปกหนังสือ

ประวัติย่อผู้เขียน

สรรัตน์ จิรวารวิสุทธิ์

ครีเอทีฟรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก และนักเขียนนิสเร

ประวัติการศึกษา

- สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม พ.ศ. 2545
- สำเร็จอักษรศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2549

ผลงานด้านสื่อสิ่งพิมพ์

- พ.ศ. 2544** • เรื่องสั้นแนวลึกลับสยองขวัญในนิตยสารเรื่องผี จำนวน 19 เรื่อง โดยสำนักพิมพ์ โอ.เอส.พรีนติ้ง จำกัด
- พ.ศ. 2545** • เรื่องสั้น “แม่มดพลัดถิ่น” ในการ์ตูนมหาสนุก รายสัปดาห์ โดยสำนักพิมพ์บันลือสาส์น จำกัด 1990
- พ.ศ. 2546** • เรื่องสั้นชนะการประกวด “บวชใช้บาป” ในหนังสือ กรรมส่งตรง คนส่งกรรม โดยสำนักพิมพ์กัณธนาพิบลิชซิ่ง จำกัด
- พ.ศ. 2549** • เรื่องสั้นแนวลึกลับสยองขวัญในนิตยสาร Shock Story จำนวน 4 เรื่อง โดยบริษัทสยามอินเตอร์มัลติมีเดีย จำกัด (มหาชน)
- บทการ์ตูนใน “จอมชนผจญภัย” ตอนที่ 14 เทียวทะเลกันดีกว่า โดยบริษัททอนิเมท กรุ๊ป จำกัด
- ปัจจุบัน** • เขียนหนังสือซีรีส์นิทาน 4 ภาค ได้แก่ นิทานที่ราบสูง, นิทานยอดดอย, นิทานลุ่มน้ำ และนิทานคาบสมุทร โดยบริษัทสยามอินเตอร์มัลติมีเดีย จำกัด (มหาชน)

ประวัติย่อผู้วาดภาพประกอบ

เบญจมาศ คำบุญมี

การศึกษา

ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต เอกประถมศึกษา
สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จ.ราชบุรี

การทำงาน

- ครูประจำโรงเรียนทานสัมฤทธิ์ อ.เมือง จ.นนทบุรี
นักวาดภาพประกอบนิทานคอลัมน์ “เพื่อนเด็ก”
- นิตยสารขวัญเรือน

ผลงานที่ผ่านมา

พ.ศ. 2535

รางวัลภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก เรื่อง “น้องจืดตรงต่อเวลา”
จากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

พ.ศ. 2536

รางวัลภาพประกอบการ์ตูนวิทยาศาสตร์ เรื่อง “น้อยโหน่งผจญภัย”
จากสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย

พ.ศ. 2537

รางวัลภาพประกอบเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เรื่อง “บ้านกลางสวน”
จากมูลนิธิสื่อสร้างสรรค์

พ.ศ. 2539

รางวัลภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก เรื่อง “ไขวิเศษ”
จากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

พ.ศ. 2548

ภาพปกหนังสือนวนิยาย สารคดี และเรื่องสั้น รวม 11 เล่ม
ของ ว.ณ ประมวลมารค สำนักพิมพ์นานมี

พ.ศ. 2549

ภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็ก เรื่อง “นอนละนะพระจันทร์”
โครงการนิทานเพื่อนรัก บริษัท แพลน ฟอรั คิตส์ จำกัด

เปิดโลกกว้างแห่งการเรียนรู้ บนรากฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น

การจัดตั้งอุทยานการเรียนรู้ส่วนภูมิภาค เป็นภารกิจสำคัญประการหนึ่งของสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (TK Park) เน้นการถ่ายทอดบทเรียนการจัดการการเรียนรู้ ภายใต้บริบทวัฒนธรรมและความสนใจที่สอดคล้องกันของคนในท้องถิ่น เพื่อกระจายโอกาสให้เด็กและเยาวชนไทยสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข

โครงการนิทานพื้นบ้าน 4 ภาค เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานเพื่อจัดตั้งอุทยานการเรียนรู้ส่วนภูมิภาค โดยจัดทำเนื้อหาสาระในรูปแบบที่เด็กและเยาวชนสนใจ ซึ่งสามารถสื่อให้เห็นความเป็นตัวของตัวเอง ได้รับรู้ถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม อันล้ำค่าในท้องถิ่น รวมทั้งการรักษาและสืบทอดมรดกวัฒนธรรมแห่งนิทานพื้นบ้าน

หนังสือชุดนิทานพื้นบ้าน 4 ภาค ประกอบด้วยนิทานภาพสำหรับเด็กอายุไม่เกิน 9 ปี และวรรณกรรมสำหรับเยาวชนอายุ 9 ปีขึ้นไป สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ ดำเนินการจัดพิมพ์แล้วเสร็จ และกระจายเผยแพร่ทั่วประเทศแล้ว ดังนี้

นิทานภาพภาคใต้ จำนวน 6 เรื่อง

จารอเกีตอ

เมืองน่ายูที่หนูรัก

ไก่โกงมูสัง

เปาะแซเดาะกับซามะ

ไข่นุ้ยกับแพะน้อย
ในวันฮารีรายอ

ซิงอ : เจ้าป่าผู้กล้าหาญ

วรรณกรรมเยาวชนภาคใต้ จำนวน 6 เรื่อง

ซาไก

พระเศวตสุรคชาธาร

รายขอแม่

จาโต : เล่ห์กลบนกระดาน

วัดถ้ำคูหาภิมุข

แดนคนธรรม์

นิทานภาพภาคเหนือ จำนวน 5 เรื่อง

ห้าสหายปราบยักษ์

เชียงใหม่เมืองบุญ

เพลงละอ่อน

ผีจ๋อ ไก่ผู้พิชิตพระอาทิตย์

ดาววิไถน้อย

วรรณกรรมเยาวชนภาคเหนือ จำนวน 7 เรื่อง

ผู้เฒ่าเล่าไว้

กำพร้า บัวทอง

จันตะคาด

สุวรรณเมกษะ
กับหมาขนดำ

นิทานของอู๋ยี่

อ้อมล้อมต่อมคำ

ผีม้าบ้อง

นิทานภาพภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 5 เรื่อง

ช้างดี๊ด

อีเก็ง...เดือนดาว

เมืองมหาสารคาม

เสียวอีก เสียวแพง

อีตสิบสอง

วรรณกรรมเยาวชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 7 เรื่อง

ผีสืบพิมพ์

ผจญภัยเมืองฟ้าแดด

สินไซ

ตำนานขลุ่ยนางอ้ว

อภินิหารบาดาลนคร

เรื่องเล่าเจ้ากำพริ้า

ทำวซ้อหล้อ

ประทีปศรัทธา หรือบั๊งไฟพญานาคอาจเป็น
ปรากฏการณ์ปาฏิหาริย์ที่เหล่ามนุษย์ทั้งหลายมอง
เห็นอย่างตื่นตาตื่นใจ ชื่นชม ศรัทธา แต่หารู้ไม่
ปาฏิหาริย์อันยิ่งใหญ่ที่แท้จริงคือ ปาฏิหาริย์จาก
พระพุทธองค์ ปาฏิหาริย์ที่พระองค์มาเกิด มาตรัสรู้
มาสั่งสอนสัตว์โลกให้พ้นทุกข์

เทศนาปาฏิหาริย์ของพระองค์สามารถ
เปลี่ยนปลุกชนให้กลายเป็นอริยบุคคลได้เพียงชั่ว
ธรรมจบบท

ปาฏิหาริย์เช่นนี้มีผู้ใดทำได้ นอกจากองค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้ว ไม่มี

ชุดวรรณกรรมเยาวชนพื้นบ้าน
สำหรับเด็กและเยาวชนอายุ 9 ปี ขึ้นไป

978-974-287-789-7

9 1789742 877897